

SLOVENSKI

Poročevalec

Direktor: Mudi Janžaba - Odgovorni urednik: Sergej Vošnjak - Tiska tiskarna Slovenskega poročevalca - Uredništvo: Ljubljana, Tomšičeva ulica 3, telefon 55-22 do 55-26 - Uprava: Ljubljana, Copova ul. 50/III, telefon 45-75 in 46-21 - Oglasiški oddelek: Ljubljana, Karlova ulica 3, telefon 33-84 za ljubljanske naročnike 24-63 za zunanje 38-32 - Poštni predal 29 - Tek. račun NB 621-64321-9 - Mesečna naročnina 140 din

ZASEDANJE GENERALNE SKUPŠČINE ZDRUŽENIH NARODOV

Odstop generalnega tajnika OZN je opomin velikim silam

Kdo bo naslednik Trygve Lieja? — Višinski ni odgovoril na najvažnejša vprašanja — Etični kodeks za novinarje

New York, 11. nov. (Reuter). Na večeršnjem seji Generalne skupščine OZN je kot prvi prošil za besedo generalni tajnik OZN Trygve Lie, ki je prebral delegacijam svoje pismo, s katerim je predsedniku letošnjega zasedanja Generalne skupščine napovedal svojo ostavko. Generalni tajnik OZN je v tem svojem pismu poudarjal:

»Globoko sem prepričan, da je prav sedaj čas, da odstopim, ne da bi s tem povzročil kakršno koli škodo OZN. Umakniti sem se hotel že leta 1950, ko mi je potekel prvi mandat, sklenil pa sem ostati, ker je tedanja agresija na Koreji zahtevala, da sem nadaljeval svoje delo. Sedaj pa menim, da je položaj nekoliko drugačen. — Združeni narodi so odbili agresijo na Koreji in možnosti so, da bo sklenjeno premirje, če bodo ZSSR, Kitajska in Severna Koreja iskrene v svoji želji, da bi prenehale sovražnosti. V tem primeru bo novi generalni tajnik, ki bo izvoljen po sporazumu petih veselih, stalnih članic Varnostnega sveta in Generalne skupščine, utegnil bolj

koristiti kakor jaz. Če pa bi se svetovni položaj poslabšal, ne želim, da bi položaj generalnega tajnika tudi v najmanjši meri oviral sklenitev sporazuma ali razumevanje, ki bi preprečila svetovni požar. —

Včerajšnji govor sovjetskega zunanjega ministra Višinskega, ki je trajal nad dve uri in pol, je po mnenju nekaterih delegacij zelo razočaral. Predstavnik ameriške delegacije v OZN je poudarjal, da Višinski sploh ni odgovoril na vprašanja ameriškega in britanskega delegata in da se je izmikal razpravi o različnih predlogih za odpravo zastoja v pogajanjih za premirje. Med delegati se je razširila vest, da je indijska vlada stori-la nove korake za sporazum s kitajsko vlado, od česar pa ne pričakujejo pomembnejšega uspeha. Čedalje bolj krozijo vesti, da se bo politika ZDA od korejskega vprašanja v marsičem spremenila, ko bo nastopila nova vlada. Član ameriške delegacije zavrača take vesti s trditvijo, da je smer ameriške politike utrjena po vse-

stranskih razpravah z zavez-niki ter da se zato ne bo spre-menila.

Komite za skrbništvo je spre-jel danes resolucijo, v kateri zahteva od administratorskih sil, da enkrat na leto podajo poro-čilo o tem, kaj so storile na ekonomskem, socialnem in pro-svetnem polju na samoupravnih ozemljih. Resolucija, ki so jo predložile skupno Brazilija, Ekvador, Egipt, Indija, Irak, Pa-kistan in Filipini, je bila spre-jeta s 34 glasovi proti dvema, 12 delegatov pa se je glasovanja vzdržalo. Proti resoluciji sta glasovali Francija in Belgija, med državami, ki so se vzdržale glasovanja, pa so države sovjets-kega bloka, Velika Britanija in Južna Afrika.

Socialni komite je sprejel re-solucijo, v kateri priporoča skli-canje mednarodne konference poklicnih novinarjev, na kateri bi nadaljevali delo za ureditev načrta mednarodnega etičnega kodeksa za novinarje. To pripo-ročilo je bilo sprejeto s 43 gla-sovi proti petim (7 udeležencev se je vzdržalo glasovanja). So-cialni komite je nato pozval ge-neralnega sekretarja OZN, naj podpre sklicanje mednarodne novinarske konference. Ostavka generalnega sekretar-

ja OZN Trygve Lieja, ki je pri-pravilni ostati na svojem mestu do izvolitve novega sekretarja, je vzbudila veliko presenečenje v francoskih političnih krogih. Čeprav se ti krogi v pomanjka-nju točnejših obvestil branijo komentirati njegovo odločitev, prevladuje splošno mnenje, da jo je treba razlagati kot zadnji opomin velikim silam zaradi ne-uspeha pogajanj o premirju na Koreji.

Londonski »Times« piše danes, da je ostavka Trygve Lieja pri-vedla OZN v težak položaj. Pi-sec članka pa izraza mnenje, da to gotovo ni bil namen Trygve Lieja, in poudarja, da je dose-danji generalni sekretar OZN nedvomno mislil, da bi utegnil imeti kdo drugi več upanja, da bo zares združil narode, vde-žane v OZN, glede na dejstvo, da je postal sam za sovjetski blok nezahvalna osebnost, odkar je podprl akcijo Združenih na-rodov na Koreji. »Times« pa sodi da bo danes zelo težko naj-ti novega generalnega sekretarja OZN, s čigar izvolitvijo bi se strinjala tako sovjetski blok kot ostali svet.

Zastopniki treh velikih zahod-nih sil se bodo srečali danes v New Yorku, da bodo proučili problem novega generalnega se-kretarja OZN.

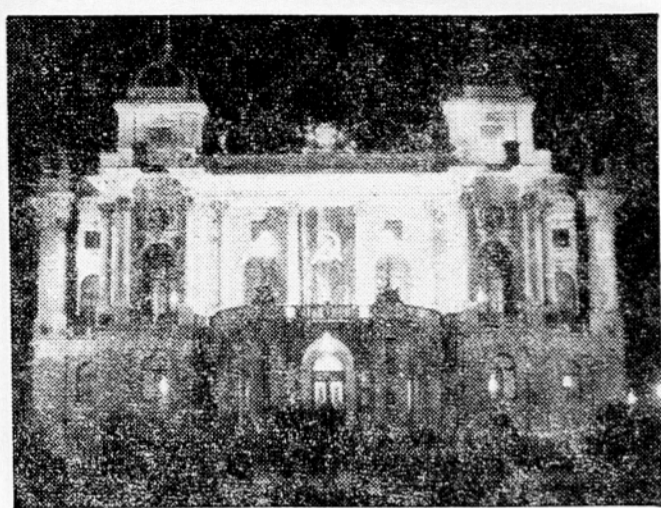
Na zasedanju Generalne skupščine OZN je danes popol-dne govoril britanski zunanji minister Eden. Odklonil je predlog sovjetskega zunanjega ministra Višinskega o ustanovi-tvi posebne komisije za rešitev vprašanja Koreje. Eden je po-stavil 4 glavna načela, da se premosti mrtva točka v pogaj-anjih za premirje v Koreji. Te točke so: 1. Vsi vojni ujet-niki naj imajo pravico, da se izpuste, 2. ujetniki naj imajo pravico čim hitreje vrniti v domovino, 3. imajo naj vse ugodnosti za možnost repatriaci-rije, 4. nobena stranka nima pravice, da ujetnike s silo za-držuje.

Eden je dejal, da je Višinski predlagal sestavo nove komisi-je za rešitev vprašanja Koreje, toda ob pogoju prisilne repa-triacije. Če se ne sprejme na-

Maršal Tito XV. proletarski brigadi

Beograd, 11. novembra. Borci in voditelji XV. proletarske bri-gade so povabili maršala Tita na proslavo dneva ustanovitve njihove brigade. Ker ne more ustreči njihovi želji, jim je po-slal maršal Tito naslednjo brzo-javko:

»Ob proslavi obletnice ustano-vitve prve makedonske, sedanje XV. proletarske brigade, pošil-jam borcem in poveljujočemu sestavu najtoplejše čestitke in borbene pozdrave. Prepričan sem, da bodo znali borci in vo-ditelji te brigade dostojno varo-vati in razvijati njene slavne tradicije iz osvobodilne borbe. — Smrt fašizmu — svoboda na-rodu! — Josip Broz-Titov.

Zagreško gledališče je bilo v času šestega kongresa ZKJ svečano razsvetljeno

Strokovnjak OZN za ladjedelstvo v Zagrebu

Zagreb, 11. novembra. Danes se je mudil v Zagrebu eden naj-bolj znanih strokovnjakov za ladjedelništvo ZDA inž. Samuel Stein, ki se kot strokovnjak OZN mudi že dva meseca v naši državi. V tem času je delal z našimi strokovnjaki v ladje-delnici na Reki in v Pulju. V Zagrebu je danes obiskal ladje-delniški inštitut in s tamšnjimi strokovnjaki obravnaval razna prečta vprašanja ladjedelništva pri nas.

Trygve Lie

čelo prostovoljne repatriacije, ne more komisija, ki jo je pred-lagal Višinski, doseči nobenega uspeha. Vprašanje prostovoljne repatriacije mora biti rešeno. Pozmeje bo možno sestaviti ko-misijo o Koreji, ki bo lahko razpravljala o političnih vprašanjih.

O obisku maršala Tita v Londonu

Britanci cenijo maršala Tita kot zaveznika v boju proti fašizmu in kot graditelja države

London, 11. nov. (Reuter): Državni podtajnik britanskega zunanjega ministrstva Anthony Nutting je večeraj sporočil v Spodnjem domu, da je maršal Tito sprejel povabilo, naj obišče Veliko Britanijo. Pripomnil je, da še ni določen dan za ta obisk. To sporočilo, o katerem

je dejal nekdanji laburistični podtajnik v zunanjem minist-rstvu Ernest Davies, da ga bodo sprejeli z velikim zadovoljstvom, so v parlamentu pozdravili z navdušenim vzklikanjem.

Sinočnji britanski tisk prinaša na vidnih mestih vest, da bo predsednik zvezne vlade Jugo-slavije maršal Josip Broz-Tito obiskal Veliko Britanijo. »Evening News« je objavil čez celo prvo stran poročilo z naslovom »Tito bo obiskal London«. Casopis »Star« in »Evening Stan-dard« prav tako poročata na prvi strani o obisku maršala Tita.

Davišnji liberalni časopis »News Chronicle« toplo pozdrav-lja vest, da bo maršal Tito na-pravil uradni obisk Vel. Brita-niji. »Njegova navzočnost med nami bo dokazala, da dve dr-žavi, popolnoma različni v svojih političnih pogledih, lahko sodelujeta in hočeta sodelovati, piše časopis in pripominja, da se Britanci spominjajo maršala Tita kot zaveznika, ki se je hrabro boril proti fašizmu in da ga spoštujejo kot graditelja nje-gove države. — Casopis zaklju-čuje, da bo maršal Tito ob svojem obisku v Vel. Britaniji imel priložnost videti, da gledajo Britanci v njem svojega prijatelja.

Maršal Tito sprejel g. Spaaka

Beograd, 11. nov. Predsednik zvezne vlade maršal Jugoslavije, Josip Broz Tito je sprejel danes opoldne bivšega predsednika bel-gijske vlade in častnega sode-lavca UNICEF g. Paula Henryja Spaaka in ga pridržal na kosilu. Na sprejemu ni na kosilu sta bila tudi dr. Sloven Smolaka, pooblaščen minister, in ing. Gu-stav Vlahov, predsednik central-ne koordinacijskega odbora za razdeljevanje pomoči UNICEF v Jugoslaviji.

Podpredsednik vlade in mini-ster za zunanje zadeve FLRJ Edvard Kardelj je pridobil sino-čnji večerjo na čast g. Spaaku.

Prvi kongres stomatologov FLRJ

Zagreb, 11. novembra. Prvi kongres stomatologov FLRJ bo v Zagrebu od 24. do 27. novem-bra. Na njem bodo sodelovali zobozdravniki in zobozdravniški delavci iz vseh republik. Ob tej priložnosti bo odprta v prostorih vselejše razstava proizvodov naših tovarn, ki izdelujejo raz-ne aparate, opremo in druge zobozdravniške potrebščine. Na tej razstavi bodo razstavljale tudi tvrdke iz Francije, Anglije, Nemčije, Italije, Švice, Palestine, Avstrije in Švedske.

Prijateljski obisk britanskih rušičev

Dubrovnik, 11. nov. Davi ob devetih sta prpila v dubrovniško pristanišče Gruž dva britan-ska rušiča »Checker« in »Shilvalrouse«, ki sta prišla v našo državo na prijateljski obisk.

Rim ovira gospodarsko izmenjavo

med obmejnimi pokrajinami na ita-lijanski in jugoslovanski meji

Gorica, 11. nov. V gorških in videmskih gospodarskih krogih precej razpravljajo o gospodar-ski zamenjavi med gorško in videmsko pokrajino ter obmejnimi pokrajinami Slovenije. Ze leta 1949 je bil v Gorici sklenjen gospodarski sporazum o gos-podarski zamenjavi, ki se vsako-letno avgusta obnavlja. Ob vsako-kratni obnovitvi sporazuma iz-delajo tudi kontingentne liste. Zaradi ovir, ki jih delajo na ita-lijanski strani, letos še ni bila sestavljena kontingentna lista. Iz istih vzrokov tudi v zadnjih letih niso bile realizirane vse postavke iz omejenega spora-zuma. Lani je bil sporazum iz-polnjen le 65%. Doslej je bil naš izvoz vedno za 40 do 50 mi-lijonov lir višji od uvoza.

V zvezi z zaviranjem gospo-darske izmenjave, ki je pred-vsem važna za gorško pokraji-no (Italija), je današnji »Primor-ski dnevnik« objavil članek, kjer poudarja, da bi gospodarski spo-razum med Furlanijo in LR Slo-venijo mnogo koristil razvoju obojne pokrajine. List pripo-minja, da se videmska Trgovin-ska zbornica zelo intenzivno ukvarja s tem vprašanjem, ter

Jugoslovanska delegacija za Mehiko

Beograd, 11. nov. (Tanjug). Prezidijski ljudske skupščine FLRJ je določil posebno delegacijo, ki se bo 1. decembra udeležila slo-venosti od prevzema dolžnosti novoizvoljenega predsednika Združenih držav Mehike dr. Adolpha Ruiza Cortinesa. Pre-zidijski ljudske skupščine FLRJ bosta zastopala na teh slavnosti jugoslovanski veleposlanik v Mehiki Karlo Mrzavc in jugo-slovanski vojaški odposlanec v Washingtonu generalni podpo-lkovnik Danilo Lerič.

Priprave za občinske volitve se bližajo koncu

Ljubljana, 11. novembra. Po-vsod, kjer so bile frontne orga-nizacije vse leto delavne in sproti seznanjale svoje člane o vseh političnih in gospodarskih zadevah, so šle tudi priprave za bližnje volitve v občinske in okrajne ljudske odbore hitro od rok. Tam niso imeli nobenih težav in so volitve pravilno preslo-žali pomen in namen teh volitev. To se zrcali tudi v tem, da so sorazmerno z lokalnimi razme-rami in potrebami poleg najbolj-ših in najbolj zavednih frontov-cev kandidirali tudi primerno število žena in mladincev ter našli tudi ustrezno sorazmerje med številom kandidatov iz vrst delavcev in delovnih kmetov. Zato so volivne priprave hkrati tudi najboljše zrcalo dosedan-je dela frontnih organizacij.

Tam pa, kjer je frontna orga-nizacija vse leto spala, ali pa se je zapirala v ozek krog in mimo ljudskih množic uravnavala svoje delo oziroma nedelo, tam pa sestava kandidatnih list ni po-tekala gladko in tako, kot bi morala. Tam se je povsod sku-sala uveljaviti klerikalna in raz-na druga preostala reakcija, ki je med tem, ko je frontna orga-nizacija dremala, razvijala svojo propagando in si prizadevala odvrniti ljudi od volitev ali pa jih z omalovaževanjem prikazo-vati kot golo formalnost. Sele sedaj, ko se bližajo volivne pri-prave koncu, so se ponekod pre-dramili in si prizadevajo zamu-jeno popraviti, kar pa seveda ni lahko.

Prav značilen primer, kakšne posledice rodi nečelavnost front-ne in tudi drugih množičnih or-ganizacij, daje Gomilsko v Sa-vinjski dolini. Na zbor volivcev, ki se je začel z enourno zamudo, je prišlo komaj 26 volivcev. Brez vsakega razgovora o pome-nu volitev so izbrali 8 kandi-datov, ne da bi se pomenili, kdo so ti ljudje in ali so primerni in sposobni za ljudskega odbornika. Toda po tem ni nihče vprašal! Le, ko je nekdo pred-lagal, da bi bilo treba dati na kandidatno listo še eno ženo, so se gomilski mozakarji zganili in protestirali... Cisto na koncu pa se je enemu le zdelo, da tak način izbiranja kandidatov ni pravilen in je opozoril na to, da ti ljudje za občino niso ničesar naredili in celo pustili, da so zapadli že odobreni krediti. Ven-dar pa ostalih volivcev to ni ganilo in kaže, da bo šlo vse po starem tiru, če se frontna organizacija ne bo predramila in krepejše prišla za delo.

Povsem drugega kova pa so v Radlji ob Dravi. Tam pa so se za volitve dobro pripravili, meli vrsto sestankov z volivci, z že-

razbijati morebitne nakane re-akcije, ki skuša vsako popustlji-vost in nečelavnost Fronte iz-koristiti in napeljati vodo na svoj mlin. Temu pa se mora vsak zaveden frontovec odločno upreti. Pa tudi tam, kjer so frontne organizacije izvršile svo-jo nalogo, se z doseženimi uspe-hi ne smejo uspravati, marveč morajo biti budno na straži in že sedaj razviti akcijo za polno-številno udeležbo pri volitvah, da tudi ob tej priliki manifesti-ramo popolno enotnost vsega zavednega delovnega ljudstva Jugoslavije v duhu sklepov in smernic šestega kongresa Zveze komunistov Jugoslavije.

Zelo dobro so se postavile tudi žene na Kočevskem. Potem, ko so se na svojih sestankih po-tekala gladko in tako, kot bi morala. Tam se je povsod sku-sala uveljaviti klerikalna in raz-na druga preostala reakcija, ki je med tem, ko je frontna orga-nizacija dremala, razvijala svojo propagando in si prizadevala odvrniti ljudi od volitev ali pa jih z omalovaževanjem prikazo-vati kot golo formalnost. Sele sedaj, ko se bližajo volivne pri-prave koncu, so se ponekod pre-dramili in si prizadevajo zamu-jeno popraviti, kar pa seveda ni lahko.

Prav značilen primer, kakšne posledice rodi nečelavnost front-ne in tudi drugih množičnih or-ganizacij, daje Gomilsko v Sa-vinjski dolini. Na zbor volivcev, ki se je začel z enourno zamudo, je prišlo komaj 26 volivcev. Brez vsakega razgovora o pome-nu volitev so izbrali 8 kandi-datov, ne da bi se pomenili, kdo so ti ljudje in ali so primerni in sposobni za ljudskega odbornika. Toda po tem ni nihče vprašal! Le, ko je nekdo pred-lagal, da bi bilo treba dati na kandidatno listo še eno ženo, so se gomilski mozakarji zganili in protestirali... Cisto na koncu pa se je enemu le zdelo, da tak način izbiranja kandidatov ni pravilen in je opozoril na to, da ti ljudje za občino niso ničesar naredili in celo pustili, da so zapadli že odobreni krediti. Ven-dar pa ostalih volivcev to ni ganilo in kaže, da bo šlo vse po starem tiru, če se frontna organizacija ne bo predramila in krepejše prišla za delo.

Ze ti primeri kažejo, da se morajo frontne organizacije vse-stransko pozanimati in razviti živahno politično delo ter sprofi

V mariborskem okraju žene odločno uveljavljajo svoje pravice

Pred nekaj dnevi so se žene okraja Maribor-okolica na po-svetovanju pomenile o uspehih in težavah v volivni borbi za doseg boljših rezultatov pri izvolitvi žena v občinske in okrajni ljudski odbor.

V Remšniku na Kozjaku bodo v občinski odbor volili 7 od-bornikov; žene so se borile za to, da bi prišlo na kandidatno listo vsaj polovico žena, uspelo jim je, da sta bili potrjeni samo 2. V Limbužu bodo članice AFZ pred volitvami obiskale vse žene na terenu, se z njimi po-menile za udeležbo pri volitvah in o ostalih nalozah. V Slivnici so organizirano nastopile in za-htevale na volivnem sestanku, da kandidirajo zaslužne in predane žene, kar jim je tudi uspelo.

Revolucionarnost žena se je pokazala v Slovenski Bistrici,

kjer so se na frontnem sestanku dogovorili za gotovo število žena, ki naj bi kandidirale, ven-dar pa pozneje na predvolivnem sestanku ni bilo govora o njih. Na ponovno zahtevo so dosegle, da so na kandidatno listo v volivni enoti mesta kandidirali tudi 7 žena, ki so se doselej pri delu izkazale kot najboljše. Na tem predvolivnem sestanku so se spoprijele tudi z bivšim usnarjem Erjavcem, ki je z največjo mržnjo šovinizma javno nastopal proti tovarišem, ki so na tem zborovanju govorili v srbohrvaščini (oficirji JLA) čes, da se mora v Sl. Bistrici govoriti slovenski. Zborovalci so proti temu izpadu protestirali in ko je nato Erjavec še dajal bolj na tiho pripombe o Hitlerju, da se bo vrnil, so se žene dvignile in Erjavca vrgle skozi vrata. Žene so sklenile, da bodo poskrbele, da se temu človeku odvzame volilna pravica.

V Selnici ob Dravi jim je uspelo, da kandidira 6 žena. Predlagane so take tovarišice, ki bodo lahko uspešno delale v občinskem LO. V Poljčanah kandidira v vsaki volivni enoti ena žena. Tudi tu je bilo težko spraviti žene na kandidatne liste, ker so nerazgledani in politično zaostali volivci, na predvolivnih sestankih izjavljali, da je bilo v bivši Jugoslaviji boljše, ko se žene niso vtikale v te stvari. Tudi v Lenartu, kjer kandidira 6 žena, so moški že vnaprej pred-sodili, da ne bodo izvoljene. Vidi se, da so žene v tem kraju premalo odločne v borbi za uveljavljenje svojih pravic. V Lovrencu so zaključeni vsi zbori volivcev, vendar ženam ni uspelo, da bi kandidirale vsaj eno, in to kljub temu, da so pred-lagale 13 žena. V Pragerskem so žene poskrbele, da so v vseh kandidacijskih komisijah zastopane. Kandidiralo bo 10 žena, na predvolivnih zborovanjih pa bodo razpravljali o planu dela, ki naj ga v bodočem občinskem

ljudskem odboru opravljajo žene. Tako bodo volivcem že vnaprej nakazali naloge in vloge žena pri upravljanju gospodarstva. V Oplotnici kandidirajo 4 žene v centru.

V Velki so tovariši sami pred-lagali žene. Tu kandidira 6 žena za občinski odbor in 1 za okraj-ni. Žene pri izvolitvi ne bodo imele težav, saj so predlagane take, ki so delavne in tudi moške kažejo za to razumevanje. V Jakobu kandidirajo 4 žene, za katere je organizacija AFZ si-gurna, da bodo izvoljene. Saj tu organizacija AFZ dobro dela in so se žene doselej dosti zala-gale za reševanje gospodarskih in ostalih problemov. V Grad-šču kandidira 6 žena. Žene iz Goeve niso dovolile kandidirati kmetu Toplaku, ki ni član OF. Na sestanku jim je zagrozil, da jih bo zaradi tega, ker ga javno razkrinkavajo, tožil zaradi raz-žalenja časti. Žene se tega niso ustrašile in ker se Toplak do-selej za skupnost ni ničesar storil, ni uspel, da bi prišel na kandidatno listo. V Ribnici bodo tudi kandidirale žene, posebno se zato borijo žene iz Josipdola. Tu je VO AFZ najboljši v tej občini in je napovedal tekmovanje vsem VO AFZ v okraju v najboljši izvedbi volitev, nove-letne jelke in ostalih nalog žena. V Čeršaku kandidira 6 tovaršev. Kljub temu, da je v tem kraju organizacija AFZ agilna in v tovarni zaposlenih precej žena, se ni nihče spomnil na žene pri postavljanju kandidatnih list. Posebni uspeh pa so v tem po-gledu dosegle žene iz Jarenine, kjer jih kandidira 10.

Žene so na tem posvetovanju sklenile, da bodo na voliv-nih zborovanjih skušale zvišati število žena na kandidatnih listah. Imele bodo množična po-svetovanja žena po vaseh glede 100% udeležbe na volitvah, s čemer bodo zagotovile, da bodo vse žene, ki kandidirajo, tudi izvoljene.

V četrtek, 13. novembra koncertira v veliki unlonski dvorani svetovno znani violinski virtuos in sloviti violinski pedagog prof. Max Rosal iz Londona. — Pri klavirju ga bo spremljal Marijan Lipovšek

Sovjetska „bratska“ pomoč Vzhodni Nemčiji

(Od našega posebnega dopisnika)

Bonn, 10. novembra. Vzhodna Nemčija je po izjavah svoje vlade samostojna demokratična republika, ki živi v prijateljskih odnosih s Sovjetsko zvezo. Vzhodnonemški časopisi hvalijo na vso moč sovjetsko bratsko pomoč. Da bi bila ta hvala nekoliko upravičena, so Rusi nedavno poslali v Vzhodno Nemčijo nekaj svojih traktorjev, da bi z njimi dokazali napredek sovjetske industrije. Pri svojem dobrem namenu pa so Rusi pozabili, da so imeli Nemci že pred vojno dovolj takih traktorjev, ker je industrializacija nemškega kmetijstva pač starejša od vzhodnonemške demokra-

tične republike in od velikega prijateljstva s Sovjetsko zvezo. Na vselejmu v Leipzigu je bil razstavljen tudi ruski motor BMW, ki naj bi bil seveda nekaj novega, a je v resnici Nemčiji že pred vojno — zastarel. Takšna je ruska pomoč v Vzhodni Nemčiji in vzhodnonemški časopisi, ki jo hvalijo, so popolnoma pozabili na nekatere malenkosti, ki jih dobiva Sovjetska zveza na razne načine iz vzhodnonemške produkcije. Največji dobiček za ZSSR so seveda reparacije. ZSSR dobi na račun reparacij na leto iz tekoče vzhodnonemške proizvodnje 2000 do 3000 milijonov mark. Lani je dobila 2570.38 milijona mark. Največ reparacij pride na izdelke kovinske industrije, elektrotehnike in kemije. Cene za obračunavanje teh izdelkov se zaračunavajo v tovarnah ter mora vse prevozne stroške plačati vzhodnonemška država. Na njen račun živijo tudi sovjetske vojaške enote v Vzhodni Nemčiji. Točno se ne da ugotoviti višine okupacijskih stroškov, a samo lani je morala Vzhodna Nemčija plačati 966.45 milijona mark za razne dobave sovjetski okupacijski vojski. Rusko vojsko pa mora vzhodnonemška industrija tudi prav prido zalagati s posebnimi izdelki svoje elektrotehnike. Tako je n. pr. tov. »Saksenwerk« morala nedavno dati Rusom 686 kompletnih radijskih telegrafskih postaj v vrednosti 103 milijone mark, poleg tega pa je morala dati 530 tiskanih aparatov vzhodnonemski policiji, kar je seveda tudi podpiranje sovjetskih vojaških sil v Vzhodni Nemčiji. To pa še ni vse. Na leto mora dati Vzhodna Nemčija sovjetski kontrolni komisiji okoli 60 milijonov mark, raznim sovjetskim delničnim družbam 415 milijonov, sovjetski banki (Garantie- und Kreditbank) pa 18 milijonov mark. Za reparacije, ki jih dobiva Sovjetska zveza, veljajo pri obračunavanju cene iz leta 1944. Ki so seveda mnogo nižje od današnjih cen in plačujejo v resnici Nemci še večje reparacije, kot je bilo v številnih navedenih pri prejšnjih primerih. Samo lani je razlika v cenah znašala nad 200 milijonov mark. Ker morajo tovarne dati svoje izdelke po cenah iz leta 1944, morajo seveda dobiti državne podpore, ker bi

Obisk vsiljenega diplomata

Dunaj, 9. nov. Sinoči je bilo izdano uradno poročilo o sitiranjem obisku italijanskega državnega podtajnika v ministrstvu za zunanje zadeve Tavaniija. V avstrijskih političnih krogih Tavaniijevo obisk ni vzbudil nobenega posebnega zanimanja, kar je bilo opaziti tudi v tisku, ki je o obisku poročal le na kratko in na nevtralnem tisku, čeprav je bil to po vseh pravi uradni obisk italijanskega vladnega predstavnika. Medtem pa je italijanski tisk dal velik poudarek temu obisku in je celo pisal, da je bil Tavaniija na Dunaju sprejet z enakimi častmi kakor britanski zunanji minister Eden.

To prisiljeno napitovanje, kakor tudi obisk sam, ima svoje politično ozadje. Znano je, da italijanski vladni krogi z velikim nezadovoljstvom gledajo na zблиžanje med Jugoslavijo in Avstrijo, kar se je posebno izkazalo ob letošnjem obisku avstrijskega zunanjega ministra Gruberja v Jugoslaviji, po drugi strani pa gre italijanskim vladnim krogom že dolgo na živce pisanje avstrijskega tiska o Trstu, ki ni v skladu z italijansko imperialistično politiko. Italijanska vlada je menila, da bi uradni obisk italijanskega vladnega predstavnika lahko po eni strani paraliziral jugoslovansko-avstrijsko zблиžanje, po drugi strani pa naj bi predstavnika italijanske vlade pri avstrijskih oblasteh dosegel spremembo avstrijskega stališa do tržaškega upravanja in po možnosti izsilil tudi kako nekinkovito izjavo v korist italijanskih interesov glede Trsta. Zaradi tega je italijanska diplomacija pri avstrijski vladi izsilila privolitve za obisk Tavaniija na Dunaju.

Avstrijski socialni demokrati, ki so imeli prav v teh dneh svoj kongres, so izkoristili to priložnost, da so se lahko izognili uradnim eljdnostnim sprejemom na čast Tavaniija. Opaziti pa je bilo tudi na splošno v političnih krogih na Dunaju, da jim je italijanska vsiljenost nadležna. To je razvidno tudi iz zaključnega uradnega poročila, ki ga je izdalo avstrijsko zunanje ministrstvo. Poleg nekaj splošnih fraz, ki so značilna za taka poročila, je v tem poročilu rečeno: »Ker je podtajnik Tavaniija opozoril na nekatere nesporazume, ki so se pojavili v tisku obeh dežel v zvezi s tržaškim problemom, je bilo z avstrijske strani izjavljeno, da je to upravanje za Avstrijo samo gospodarskega pomena.«

Ta formulacija v poročilu jasno kaže, da je bila izsiljena, zato so v avstrijskih krogih povzročili toliko večje začudenje italijanski komentarij, ki pravijo, da je avstrijska vlada s tem poročilom jasno potrdila, da je zainteresirana na italijanski rešitvi tržaškega upravanja, ter da je to stališče končno prekinilo molk avstrijske vlade o tem upravanju in prepričilo nadaljnje špekulacije, ki jih je delal avstrijski tisk zlasti po obisku ministra Gruberja v Jugoslaviji. Na Dunaju poudarjajo, da

drugače zelo omejevale ali pa celo ustavile svoje obrate. Sistem državnih podpor raznim tovarnam je zelo udomočen v Vzhodni Nemčiji. Mnogokrat se dogaja, da sovjetski predstavniki kupujejo blago in izdelke po cenah iz leta 1944, potem pa vse to po dnevnih cenah prodajajo tudi po — Vzhodni Nemčiji. Za take kupčije so posebno zavzeti intendantni sovjetske vojske v Vzhodni Nemčiji. Letos računajo v Vzhodni Nemčiji, da jih bo sovjetsko prijateljstvo stalo 4.236 milijonov mark, čeprav je Stalin že pred dvema letoma objubil vzhodnonemski vladi, da bodo reparacije znižane na najnižjo mero.

V. Valenčak.

Kritika gospodarske politike francoske vlade

Pariz, 11. nov. Generalni sekretar socialistične stranke Francije Guy Mollet je imel v nedeljo v Lillu govor, v katerem je ostro kritiziral gospodarsko in finančno politiko vlade Antoina Pinaya. Guy Mollet je očital vladi, da ni v začetku jesenskega zasedanja parlamenta predložila v razpravo svojo ekonomsko-socialno-financijsko politiko. Socialistični voditelj je poudaril, da se kupna moč pri delavskem razredu ni povečala, pač pa da je še celo slabša kot lani. Poleg tega pa se veča brezposelnost in dolarski deficit je vedno večji.

ti italijanski komentarij zelo jasno kažejo, zakaj je italijanska vlada insistirala na Tavaniijevo obisku in zakaj je temu obisku pripisovala v svojem tisku tako važnost. Če bi hoteli preprosto povedati, kakšen vtis je naredil Tavaniijevo obisk, bi lahko dejali, da podobnega, kakor ga zapusti italijanski tisk, od katerega človek kupi ponujeno blago ne zaradi tega, ker bi ga morda prepričalo o dobri kakovosti, temveč le zato, da se znebi nadležnega vsiljivca.

Nacisti v ZDA

New Orleans, 11. novembra (Reuter): Policija v New Orleansu je razpustila klub nacističnih napadalnih odredov, teroristično organizacijo, ki so ji pripadali izključno mladinci. Preiskava je ugotovila, da je bilo na čelu družine 9 noticirjev. Vsi člani so imeli članske izkaznice, na katerih je bila na eni strani Hitlerjeva slika, na drugi strani pa napis v nemščini »Jaz sem član nacistične stranke«.

Odredbe v mejnem pasu med Finsko in ZSSR

Helsinki, 11. nov. (Tanjug). Kakor se je zvedelo, je finska vlada pred kratkim poobistila predpise o gibanju tujcev in uporabi fotoaparatov v vsem obmejnem pasu med Sovjetsko zvezo in Finsko. Po teh za Finsko nenavadnih predpisih je vstop v obmejni pas prepovedan brez razlike vsem, ki nimajo za to posebno dovoljenja. Inozemci bodo dobili ta dovoljenja samo v izjemnih primerih. Kot obmejni pas velja kopna meja med Sovjetsko zvezo in Finsko ter kopna meja med ozemljem Porkkala in Finsko. (Porkkala je ozemlje, ki leži zahodno od Helsinkov in ga je Sovjetska zveza dobila po mirovni pogodbi s Finsko za dobo 50 let). Glede na to, da do sedaj ni bilo obmejnih izgrezov in tudi ni bila v navadi taka strogo gled gibanja v obmejnem pasu, sodijo na Finskem, da je izdala finska vlada te ukrepe zaradi svoje izdelke po cenah iz leta 1944, morajo seveda dobiti državne podpore, ker bi

Guy Mollet je ugotovil, da je vlada povečala državni proračun za prihodnje leto za 30 milijard frankov, kar pa ni namenjeno razširitvi gospodarske proizvodnosti. Mollet je prav tako kritiziral vladni načrt davčne reforme, pri čemer je poudaril, da so delavci, ki jih tlačajo sedanjí nepravilni davčni sistem, pričakovali, da bodo z reformo davčnega sistema izvedli tudi strukturne spremembe, s katerimi bi odpravili današnje splošno davčno neenakost. Mollet je poudaril, da se za novo reformo skriva povečanje davčnega bremena, pri čemer bo večji del tega bremena padel na ramena delavskega razreda.

Na koncu govora je Guy Mollet zahteval spremembo francoskega gospodarstva, da bi se na ta način zagotovilo povečanje proizvodnje. Po Molletovem mišljenju se lahko izvede najuspešnejša borba proti inflaciji samo z razširjenjem investicij, s politiko graditve, s splošnim in obveznim znižanjem cen in s pravilno davčno reformo, ki naj bi bila v glavnem usmerjena na neposredni davek in na davek na kapital, ne pa na posredne davke.

Razgovor med Trumanom in Eisenhowerjem

Washington, 11. novembra (UP): Po izjavah funkcionarjev ameriške vlade se bo predsednik ZDA Truman posvetoval z generalom Eisenhowerjem o vprašanjih zunanje politike v prihodnjih dveh mesecih, ne bo pa zahteval od njega, da prevzame odgovornost za sklepe, ki bodo sprejeti do časa, ko bo Eisenhower uradno prevzel funkcije predsednika. Kakor se je zvedelo, bosta dosedanjí in novizvoljeni predsednik v Belí hiši govorila o Koreji, Indokini in Iranu.

Konferenca UNESCO

Pariz, 11. nov. (Tanjug). Jutri se bo začelo sedmo zasedanje generalne konference OZN za prosveto, znanost in kulturo (UNESCO), ki bo trajalo skoraj mesec dni. Na čevnem redu te konference je več zelo važnih vprašanj, m. d. njimi tudi proračun, ki je bil zaradi splošnega zvišanja cen na svetu povečan za nad milijon dolarjev, vprašanje kraja prihodnjega zasedanja generalne konference, postavitev sedeža UNESCO v Parizu itd.

Delo med „množicami“ v Romuniji

Nogometne tekme, filmske predstave in še kaj...

Poročila iz Romunije vedo veliko povedati, kako se je ta država spremenila o najbolj navadno rusko gubernijo. To sicer ni nič novega, zanimivo pa je način, kako romunski oblastniki izvajajo propagandne naloge, ki jih od njih zahtevajo ruski strokovnjaki. Izgleda, da kljub teoriji in bojazni, ki vlada med prebivalstvom, »politično« delo ne teče tako, kakor si želijo v Moskvi. Zaradi tega se je »romunska« propaganda služba odločila, da bo izkoristila vse »množične« priveditve od nogometnih tekem do filmskih predstav za »sestanke«, kjer naj »aktivisti« razbijajo že preveč apatične romunske državljanje. Nobena redkost ni, da je kino dvorana polna... Ko so se ljudje že zviševali o vsebino filma, se nenadoma prižgo luči, na govorniško tribuno pa stopi človek, ki razlaga zbranim gledalcem, kaj je v svojem zadnjem govoru povedal Georgij Dej ali pa kdo drugi od bukarštanskih podprednikov. Seveda pred filmsko predstavo ni nihče nikomur črnil, da bo sredi predvajanja filma tudi »politična konferenca«. »Politično« delo pa gre celo tako daleč, da je na primer v mestu Urlici duhovnik namesto običajne pridige začel govoriti o miru, o najnovejši romunski ustavi in seveda tudi o — Sovjetski zvezi...

Toda romunska-ruska propaganda je izbrala še druge kraje, kjer se zbere veliko ljudi. Tako se skoraj ne začne nobena nogometna tekma, da ne bi pred njenim začetkom uradni govorniki privedili »mitinga«, kjer gledalcem

Volitve v laburistični parlamentarni skupini

London, 11. nov. Laburistična parlamentarna skupina je v tajnem glasovanju ponovno izvolila Herberta Morrisona za namestnika vodje parlamentarne skupine. Morrison je dobil 194 glasov, njegov edini protikandidat Bevan pa 82 glasov. Bevan je pri tem glasovanju dobil več glasov kot pri katerem koli dosedanjem.

Stavka japonskih rudarjev

Tokio, 11. novembra (AFP): Stavki federacije rudarjev »Tanro«, v kateri sodeluje nad 250.000 delavcev, se je pridruživilo več sindikatov rudarjev, tako da sodelujejo sedaj v stavki skoraj vsi rudarji japonskih premogovnikov. Stavka traja že od 13. oktobra in je padla proizvodnja premoga zaradi nje do sedaj za dva milijona ton.

Sovražniki miru

Ko se je zadnja svetovna vojna bližala koncu, ko se je vse bolj lomil poslednji odpor podivjanega, napadalnega fašizma, takrat je vse človeštvo verovalo, da se bliža čas, ko bo lahko vsak narod mirno zaživel. Vse človeštvo je verovalo v trajen mir. Razumljivo, saj je v tej zadnji vojni dovolj trpelo, saj skoraj ni bilo naroda, ki ne bi utrpel velikih žrtev.

Toda kratki so bili ti upi. Komaj so doobira potihnili zadnji strelji na bojišču, že se je oglašil »največji modrece«, ki je pričel deliti svet v dva tabora. Za Stalinom pa so vsi njegovi papagaji noč in dan delili svet na dva bloka in ko je se »premodri« genialno prerokoval, da je vojna med tema dvema bloka, ki bo izkoristila množico katekizem v Sovjetski zvezi in njej podrejenih državah. Čemu je to potrebno? Do te zadnje vojne je imela sovjetska birokratska kasta monopol na socializem, monopol na vse, kar je napredno. Prilastili so si zlasti, pod katero so se borile množice za pariško komunno, pod katero so delavci in

kmetje v Oktobru obračunali z ruskim carizmom in pod katero so se borili milijoni in milijoni zatiranih za svojo svobodo. In s to zlasto, ki so jo ugrabili, so skušali likvidirati pridobitve in ideje revolucionarnih množic. Pod krinko »te zlaste so se pozvpi množicam Sovjetske zveze na hrbet in izkoristili revolucionarne organizacije delavcev po vsem svetu kot svoje državne agenture. To zlasto so uporabljali za to, da bi pred lastnim ljudstvom in pred svetom skrili umazane kupčije na račun malih narodov, pakt s Hitlerjem, delitev Poljske, napad na Finsko, zasedba baltičskih držav, aneksija Besarabije in drugo.

Med drugo svetovno vojno in takoj po njej, so izkoristili revolucionarna stremeljenja množic v mnogih evropskih državah, tako da so jih v imenu »monopla na socializem« spravili pod svoje okrilje in vrsto vzhodnoevropskih držav spremenili v ruske kolonije. Pri tem jim je bila potrebna delitev sveta v dva bloka. Zato, da se razcepijo resnične sile socializma v svetu, ki so obstajale in še obstajajo v vseh državah, da se tako zmanjša moč teh naprednih sil, ki streme po neodvisnosti, svobodi in resničnem socializmu, ter da se v samem sovjetskem bloku uvede najstrožja disciplina, ki je potrebna za »ohranitev socialističnega tabora« v »novi vojni«, ki je »neizbežna«. Hkrati pa so se moskovski samodržci bali, da ne bi prodre v njihovo carstvo demokratične ideje, ki so se pojavljale po vsem svetu, in ki bi tudi pri množicah v sami Sovjetski zvezi vzbudile vse večje težnje po resničnem socializmu, demokratičnem socializmu, kar bi precej postavilo na glavo dogme »nednegat, nezmožljivega« in »vsemogočnega« za očuvanje birokratskih pozicij.

Ni dvoma, da so si tudi zahodne sile skušale in si skušajo povečati svoj vpliv v svetu. Čeprav je bila takoj po vojni zelo močna težnja, da se ekonomska pomoč med vojno prizadetim državam in gospodarsko zaostalim državam deli po organih OZN, je prav sovjetska politika delitve sveta na dva bloka dosegla, da so pričele posamezne države na zahodu pošiljati to pomoč direktno v svojem imenu. S tem so hotele povečati svoj vpliv v teh državah, hkrati pa z dvigom proizvodne zmogljivosti teh držav povečati potrebe in kupno moč prebivalstva in si s tem ustvarjati novo tržišče. Sovjetska zveza seveda ni bila v stanju, da bi sama vodila tako politiko. Malenkost pomoči, ki jo je komaj dala, je bilo samo propagandno sredstvo, s katerim so skušali opravičiti ogromno ropanje v teh državah. Ker je Sovjetska zveza predvsem sama potrebovala in ni mogla dati drugim, je kot protitež ogromni gospodarski zmogljivosti zahodnih držav, predvsem Amerike, postavila svoje divizije, tanke in bajonete. S klasičnimi oblikami imperializma, z agresijo, je hotela izenačiti vpliv, ki ga je skušala Amerika doseči s pošiljanjem pomoči.

Primer Jugoslavije, ki je zavrnila poskus ruskega pritiska in ki je pokazala vsem zatiranim narodom in državam pot do resnične neodvisnosti in svobode, je vzbudil v moskovskih mogotičnih starih, da ta primer ne bi bil osamljen. Samo govoričene o neizbežnosti vojne jim ni bilo dovolj. Treba je bilo na delih pokazati, da je vojna nevarnost velika, treba je bilo ustvariti novo vojno žarišče. Toda kje? V Evropi? V Jugoslaviji ali Nemčiji? In kako bo odgovoril svobodoljubni svet na tako akcijo? Ali bodo Združeni narodi storili isto kot svoj čas Društvo narodov, ki je imelo polna usta lepih besed, a ko je Hitler napadel Češkoslovaško, so lepo utihnili.

O vsem tem so prav gotovo razmišljali moskovski mogotci in se odločili za Korejo. Svojo

zločinsko agresijo so naprtili Severnokorejcem in pozneje Kitajcem. Zato da bi imeli proste roke, da formalno ne bi bili krivi. Teoriji o »neizbežnosti vojne« bo tako dodan dokaz, hkrati pa si bodo popolnoma podredili Kitajsko, kjer se že dolgo kažejo težnje, da hoče biti vsaj enakovreden partner sosednjemu ruskemu imperikalistu.

Združeni narodi so odločno reagirali. Vendar pa je bilo osnovnim težnjam ruskih imperialistov zadoščeno. Vojna je in Kitajsko je vse bolj odvisna od Moskve. Vsak tank in vsak naboj, ki jim ga pošljejo, morajo Kitajci drago plačati in postajajo vsebolj sužnji ruskih mogotcev. Cim bolj bo kitajsko ljudstvo v tej vojni krvavelo, tem bolj bo odvisno od Moskve.

Razne vojnouhušakške klike na zahodu so po končani zadnji svetovni vojni prišle ob svojo veljavo, ker so hotele demokratične množice mir. Sovjetska agresivna politika pa je dala tem vojnouhušakškim klikam možnost za polno delovanje. Sovjetska agresivna politika jim je omogočila, da so ponovno prišli do veljave. Vojna pri naša dobiček, proizvode vojne industrije mora davkoplačevalce plačati, ne da bi se ga vprašalo, ali hoče ali ne. Zaradi agresivne politike Sovjetske zveze se razni imperialistični krogi na zahodu lahko brez kakršnegakoli odpora demokratičnih množic v teh državah dušili in dušijo vsako osvobodilno gibanje podjarmljenih narodov, četudi nima nič skupnega s sovjetsko agresivno politiko, četudi ni agentura te politike, temveč resničen odraz težnje tamosnjega prebivalstva. Zaradi agresivne politike Sovjetske zveze se ustvarjajo vojaški bloki, se po vsem svetu troši ogromno za vojno industrijo. Potrebno je, da se države povežejo v obrambi pred agresorji, potrebno je, da vsi narodi krepe svojo obrambno sposobnost za obrambo svoje neodvisnosti, toda tak ustroj lahko začne delovati po neizbežnosti svojih lastnih zakonov. Prav zaradi obrambe pred sovjetsko agresijo se pojavljajo nevarne tendence po »preventivnih« vojnah.

Agresivna politika Sovjetske zveze sili vse svobodoljubne narode, da se oborožujejo, da so pripravljani za obrambo svoje neodvisnosti. Agresivna politika Sovjetske zveze je tista, ki nam nerekuje, da storiimo vse za zgraditve učinkovitega sistema kolektivne varnosti. Ruska agresivna politika je tista, ki narekuje, da mora stati v ospredju vseh nalog svobodoljubnih držav krepitev obrambne moči teh držav pred sovjetsko agresijo.

Kdo je potem osnovni krivec za ustvarjanje vojne psihoze, za rušenje sodelovanja med narodi, za koristi socialističnega razvoja, za pripravljanje nove vojne? Ta osnovni krivec — Sovjetska zveza — je zato daleč tudi največji sovražnik socializma.

Res je, da je Stalin v utrjevanju fašistične diktature presegel svojega vzornika iz Berchtesgadena. Hitlerju ni uspelo, da bi si popolnoma podredil drobnega proizvajalca, kmeta, trgovca in obrtnika. Stalinu je to uspelo. Tudi nad temi je postal absoluten gospodar. Vendar pa je zavest v svobodoljubnem človestvu, da bo odločno udarilo po vsaki agresiji, danes mnogo močnejša kot je bila takrat, ko je prišel Hitler s svojimi vandalskimi pohodi. In zavest teh množic je odločilna!

V zgodovini pa bo Stalinovo carstvo ostalo zapisano kot najreakcionarnejša sila, ki se je v ukradeni rdeči zastavo borila proti razvoju socializma in ki je s parolami o socializmu in miru ustvarila v svetu pogoje za najširšo vojnouhušakško dejavnost v tistem času, ko si je ves svet najbolj želel miru.

WOLFGANG LEONHARD

Videz in resnica v Sovjetski zvezi

Potem ko je Sovjetska zveza v komaj desetih letih anektirala pokrajine z več kot 24 milijoni prebivalcev, vodi sovjetska propaganda v zadnjih letih na široko zasnovano mirovno ofenzivo. Ta metoda ni nova. Tudi carska ruska vlada jo je rada uporabljala. Pred skoraj 100 leti — leta 1853, je ameriški list »New York Tribune« komentiral ta manever z naslednjimi besedami:

»Rusija se je izrekla za mir in iz njene ust so slišali besede, ki izražajo njena miroljubna čustva... Drugim državam je pripravljena dovoliti, da se bavijo s konferencami, če ji pač omogočijo, da medtem zasede zaželeno dežele.«

Te besede so silno aktualne za današnje moskovsko mirovno ofenzivo. Zapisal pa jih je Karl Marx.

Sovjetska Rusija in njeni sateliti

Po drugi svetovni vojni je Sovjetska zveza razširila svoj neposredni vpliv daleč čez svoje meje. Sovjetske čete so stale v Berlinu in na Dunaju, v Varšavi, Pragi, Budimpešti, Bukarešti in v Sofiji. Naslednje evropske dežele, ki imajo skupaj približno 90 milijonov prebivalcev, so zdaj v sovjetskem interesnem področju:

Poljska	27,781.000	prebivalcev
Vzhodna Nemčija	17,235.000	prebivalcev
Češkoslovaška	12,164.000	prebivalcev
Madžarska	9,093.000	prebivalcev
Romunija	16,530.000	prebivalcev
Bolgarija	7,048.000	prebivalcev
Albanija	1,154.000	prebivalcev
Skupaj	91,005.000	prebivalcev

Leta 1945 še ni bilo dovolj jasno razvidno, da bodo te dežele že po nekaj letih popolnoma podrejene Sovjetski zvezi. Sprva se je zdel samostojen razvoj teh držav v določenem obsegu še možen, tem bolj, ker so tudi v Sovjetski zvezi trpeli nazore o različnih poteh posameznih dežel k socializmu ter te nazore celo uradno razširjali.

Od leta 1945 do 1947 pa sta se v teh deželah izvršila dva pomembna preobrata: agrarna reforma in poddržavljanje velike industrije. Oboje niso izvedli popolnoma po isti šabloni. Tempo, metode in obseg teh osnovnih reform so bili v raznih deželah vsaj deloma različni.

Na Poljskem so razdelili velesopstva nad 50 hektarjev (v zahodnih pokrajinah nad 100 ha) kmetom in kmečkim delavcem. V Romuniji je agrarna reforma določala razdelitev velesopstev, ki so obsegala več kot 50 ha.

V Vzhodni Nemčiji je bila meja pri 100 ha. Češkoslovaška se je sprva omejila na razdelitev zemlje, ki je bila v tuji posesti, predvsem v posesti Nemcev in Madžarov; šele spomladi 1948 so sklenili splošno razdelitev velesopstev z več kot 50 ha.

Na Madžarskem, kjer so bile poleg fevdalnih velesopstev tudi večje kmetije, ki pa njih lastniki še niso bili velesopstniki, so uvedli posebno klasifikacijo. V splošnem so razdelili posestva z več kot 100 orali (57 ha),

Za večje kmetije, zlasti take, na katerih žive družine z mnogimi otroki, je bila določena najvišja meja 200 oralov (114 ha). Udeleženci v uporniškem gibanju proti Hitlerju (to velja zlasti za višje oficirje in generale) so dobili pravico do zasebne lastnine zemlje do 300 oralov (171 ha).

V Bolgariji in Albaniji, kjer velesopstvo ni imelo nikdar take vloge kakor na primer na Poljskem, Madžarskem ali v Vzhodni Poljski, so kmetom in kmečkim delavcem izročili posestva nad 35 ha (Bolgarija) oziroma z več kot 20 ha (Albanija).

Hkrati so v teh deželah razstili kapitalistične monopole in kapitalistične zasebne podjetnike, njihovo lastnino — najprej večje obrate in podjetja — pa so podržavili. Tudi to takrat ni poteklo popolnoma po moskovskem kalupu, marveč so tempo in metode bile saj deloma prilagojene posebnim pogojem posamezne dežele.

Naprednega značaja teh ukrepov ni mogoče zanikati. Zemljiška reforma in podržavljanje bi lahko postala v teh deželah izhodnice za svoboden in neodvisen socialistični razvoj. V takem primeru bi lahko na primer Poljska, predvsem pa Češkoslovaška v razmeroma kratkem času svetu postala zgled svobodne, premožne socialistične in demokratične dežele.

Neodvisen socialistični razvoj teh dežel bi omogočil tesno politično in gospodarsko povezanost vzhodne in južnovzhodne Evrope, morda v obliki konfederacije, tem bolj zato, ker se te dežele med seboj gospodarsko zelo izpolnjujejo. S tako konfederacijo na podlagi svobode in enakopravnosti posameznih držav bi mnogo lažje premagali povojne težave, prispevala bi h krepitvi vsega evropskega gospodarstva ter h ohranitvi miru v Evropi in na svetu. Vzhodna in južnovzhodna Evropa, ki je bila vselej le igrača tujih velesil, bi tako prvič prišla v položaj, da bi mogla sama odločati o svoji usodi ter dati s svojim socialističnim zgledom pobudo vsemu mednarodnemu delavskemu gibanju.

POD PECO SE VRAČA ZAUPANJE

Čez petnajst let bodo višnje „redile“ zadružno kmetijstvo

Ob izvrih Meže, pod Peco, Raduho in Smrekovcem zlepa ne najde kmečke bogatije. Po grebenih in hribovju se daleč vsake-sebi resda kosatijo razsežne kmetije. Čez sto hektarjev gozda, posek in zanemarjenih pašnikov ima prenekateri gospodar. Manjka pa tudi ne bajtarji s krpo zemlje, edino kravo in kopicu otrok. Tod se življenje že od davna suče okoli lesa. Mnogo ga je že odnesla sekira. Nov se pa tudi ne zredi češ noč kakor goba, da bi gospodar spet megl po Crni in Meziški dolini obrestvi vse krme in veselo prepevati na račun lesa. Skopi travniki, napol jalove senožeti in zakrjeleni pašniki so tudi živino-rejajo dobrodu izpodjedli.

Ne raztresenih kmetijah že nekaj let trka na duri zadružna misel. Kmečkimi glavami, ki čutijo, da s takim kmetijstvom ne bo mogoče dolgo vzdržati, ne da miru. Kakor zvesti in nikoli trdnji partizanski kurir hodi od kmetije do kmetije, iz globače v globačo, s hriba na hrib. Iz Crne in Koprivno, odtod na Toplo in še na drugo stran Meže, v osojno Javorje. Medtem pa so vsa ta leta neprestano drseli v dolino tisoči kubikov lesa. Še danes ti kmetije povedo, da je imela zadruha največji spilan za lesa, od 500 do 4000 in še več kubikov.

V Crni je vse ta čas, do nedavna, trdno stala kmetijska zadruha. Ničje ni motil njenega »božjega miru«. Stacunarji, ki so zadruho vodili, so vedeli: kmetije ne bodo mogle mimo nas, privatne trgovine ni več, privatnih

lesnih barantačev tudi ne! Vse bo moralo skozi zadruho! Brez konkurence smo! — Tako so torej kmetije ob Meži in pod Peco postali »zadružnik«. S kmetijstvom pa je šlo kljub kmetijski zadruzi navzdol. »Gozdovi vedno bolj prazni, v hlevih vsako leto slabša živina. Vrag vzemi takšno zadruho! Vsi vendar ne moremo pod Peco, v meziški rudnik« so začeli kleti kmetije, ne da bi vedeli, kaj naj pravzaprav počno s to nesrečno zadružno mislijo. Zraven so se nižje cene lesa razgrevale kmečko kri. In lepa zadružna misel je osirotela kakor hračica Ajta v Prežihovi »Jamicca«. Ziveti ni mogla, ne umreti.

Lesni trgovski odsek, zadružna prodajalca in zadružna gostilna sredi Crne, to, kajpada, še ni — kmečko zadružništvo. Zaradi lesne kupčije, prodaje soli in petroleja ter krmarske potrebe bi kmetije pod Peco mirne duše shajali tudi s »Trgovsko zadruho«. Tej vsaj nihče ne bi mogel tako očitno zameriti, če bi ji bilo za kmetijstvo toliko, kot za lanske sneg.

Čevotač trgovina ob zaostalem in hirajočem kmetijstvu pa seveda tudi kmečkemu človeku ne more v glavo. Ko je veter prevrnil trgovsko komando v kmetijski zadruhi, so se kmetije spogledali. Kdo bi si mislil to o zadružnem poslovdiju in zadružnem knjigovodstvu? Vera v zadružno misel, ki se je komaj lotila kmečkih glav in src, se je znašla v krizi. Od Tople na Koprivno in čez na Javorje je šel glas o tem.

Napredek je podjetje doseglo z izpopolnitvijo tehnološkega postopka proizvodnje in s pazljivo in vestno tehnično kon-

lastni klimi. Mnogo govorijo tudi o načrtnem zbiranju zdravilnih zelišč, ki doslej tod ni bilo razvito.

Kmetje sami mnogo premišlujejo in postavljajo neprestano nove predloge ter jih pretresajo z upravnikom zadruge, drobnim, živahnim in predanim Francem Golčnikom. Na spomlad bodo kupili tudi več strojev (čistilnico za žito, motorno škroplilnico za sadje, škroplilnico za krompir

in več strojev za obdelavo krompirja), s katerimi bo zadruha vsaj delno mehanizirala kmečko delo.

Zadružna misel utira zdaj ob zgornji Meži in pod Peco edino pravilno pot, ki bo vse te ljudi pripeljala iz zaostalega kmetijstva. Tako si bosta ob Meži in pod Peco lahko prav kmalu segla v roko zaveden meziški rudar in napreden zadružni kmet!

V tovarni „Partizan“ izdelujejo že 1700 biciklov na mesec

V tovarni biciklov »Partizan« v Subotici so pred leti začeli serijsko izdelovati bicikle. V prvi dobi pa je bila kvaliteta teh koles slaba, deloma zaradi uporabljenega slabega materiala, pa tudi zaradi neodgovornega dela posameznikov in nestrokovnih delovnih moči. Od konca lanskega leta pa je kolektiv tega podjetja bistveno izboljšal svoje delo, tako da se izdelki danes ne more več primerjati s prejšnjim izdelkom. V tovarni izdelujejo sedaj tri tipe koles: »Partizana«, »Luxusa« in »Ekstra«. Z izboljšanjem kvalitete se je naglo povečalo tudi povpraševanje po teh kolesih in delih, tako da izdelajo sedaj v podjetju že 1700 biciklov mesečno. Zadnji mesec pa so v tekmovanju za poštitev VI. kongresa KPJ proizvodnjo še povečali za okrog 200 biciklov mesečno.

Napredek je podjetje doseglo z izpopolnitvijo tehnološkega postopka proizvodnje in s pazljivo in vestno tehnično kon-

trole v vseh fazah proizvodnje, pri čemer kontrolorji neodvisno odločajo o sposobnosti vsakega proizvedenega dela za nadaljnjo uporabo. Nedavno so osvojili tudi proizvodnjo avtomatskih tehničnih za trgovine na drobno, ki jih bodo te dni začeli serijsko izdelovati. Na nedavnem zagrebškem velesejmu so na podlagi razstavljenih primerkov že prodali vso proizvodnjo do konca letošnjega leta v vrednosti 10 milijonov din. V tovarni so tudi znatno znižali proizvodne stroške, predvsem z zmanjšanjem »dotoka« izmečkov in neproduktivnega delovnega časa. Sedaj si prizadevajo prodreti tudi na inozemski trg. Zato so se s svojimi izdelki udeležili tudi velesejmov v Solunu in Smirni. Za potrebe grškega tržišča ter Bliznjega vzhoda bodo izdelovali tudi kolesa z navadno zadnjo osjo. V poštitev VI. kongresa KPJ je kolektiv poklonil vojnim invalidom Srbije 40 specialnih triciklov za invalide.

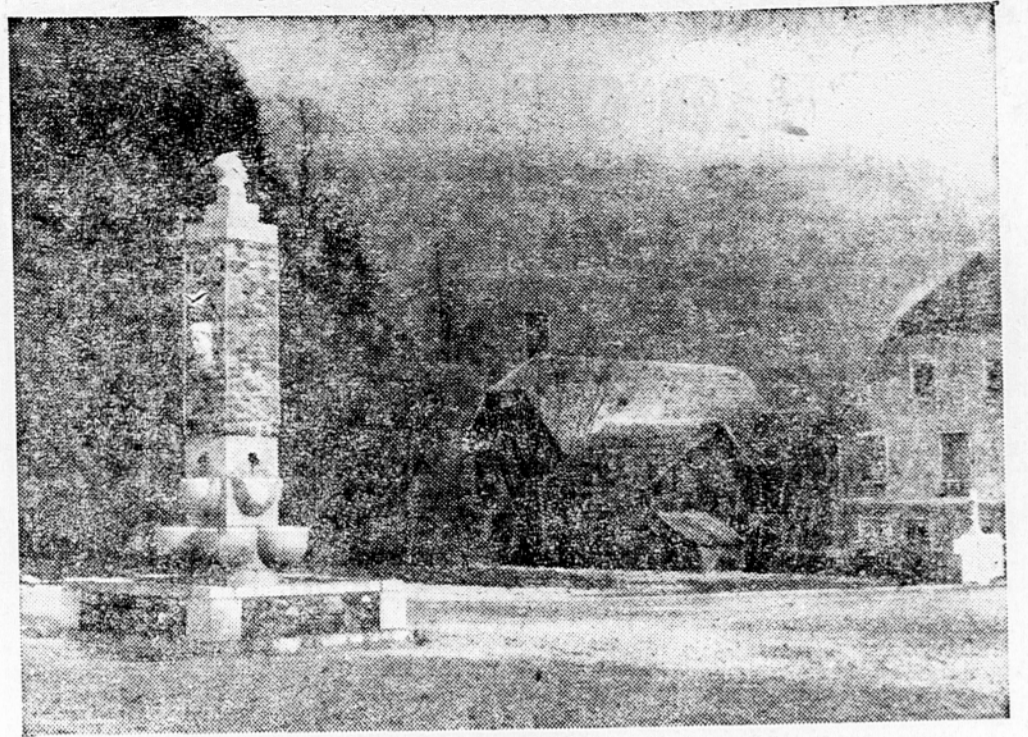
Veliko zanimanje dolenjskih kmetov za zbor proizvajalcev

Te dni izbirajo zadružniki v novomeškem okraju delegate, ki bodo izvolili nato odbornike v okrajni zbor proizvajalcev. Kmetje (člani kmetijskih združenj), člani delovnih združenj, delavci državnih posestev, industrijski delavci, obrtniki in gostinci bodo izbrali 28 članov, ki bodo tvorili okrajni zbor proizvajalcev. Glede na delež pri družbenem bruto prometu bodo izvolili industrijski delavci 12, kmetje 13, obrtniki 2 in gostinci 1 odbornika.

Kakor smo že poročali, je bilo zadnje nedeljo v okraju 27 izrednih občinskih zborov kmetijskih združenj, na katerih so izbrali kmetije delegate za zbor proizvajalcev. Občni zbori so bili večinoma dobro obiskani. V teh krajih so namreč domača vsa kmetijska včlanjeni v zadruga. V Dvoru se je zbralo v šoli nad 150 ljudi. Diskusija

je bila izredno živa. Kmetovalci so se zanimali predvsem za vlogo in dolžnosti okrajnega zbora proizvajalcev. Ko jim je upravni odbor zadruge obrazložil ta vprašanja, so začeli zadružniki izbirati kandidate. Dolgo so jih pretresali. Izbrali so Franca Pečavarja, Gučka in Kuhlja iz Tavče vasi, Martina Mirtiča z Brezove rebri in Jožeta Jarca z Ajdovca. Omenjeni delegati so dobri kmetije in so dosedaj sodelovali vedno z zadruho in pomagali občinskemu ljudskemu odboru pri vseh važnih vprašanjih. Zadružniki so ob tej priliki napovedali tekmovalno sosednim občinskim ljudskim odborom (Hinjce, Zagradec). Tekmovali bodo v tem, katera zadruha bo seznanila volivce bolj s pomenom volitev in v katerih vaseh bo večja udeležba.

Tudi v Dobruču se je iz-

Na trgu sredi Crne stoji impozanten spomenik padlim borcem v narodno osvobodilni vojni. — Spomenik, ki ga je 31. avgusta letos odkril predsednik vlade LRS tov. Miha Marinko ob udeležbi številnih koroških partizanskih borcev in ljudstva iz zgornje Meziške doline, je zgrajen po načrtih prof. dr. Jožeta Plečnika. Delavci in kmetje iz Meziške doline so se tudi s tem spomenikom lepo oddolžili največjim žrtvam, ki so jih dali za osvoboditev koroških partizanov.

Prvi prispevki podjetij v mariborski okolici za komunalno dejavnost

Okraj Maribor-okolica ima kljub svojemu pretežno kmetijskemu značaju nekaj močnih industrijskih podjetij in več manjših, ki jim pripada velik delež pri ustvarjanju narodnega dohodka v okraju. To potrjuje tudi visoko število mandatnih mest določenih za okrajni zbor proizvajalcev, saj odpade na industrijo 20 mandatov, na kmetijstvo pa le 10. Glede na takšno

Zbori proizvajalcev bodo industrijo tesneje pritegnili k sodelovanju v krajevni samoupravi

razmerje pri ustvarjanju družbenega produkta je vsekakor industrija tista, ki lahko največ prispeva za komunalna dela v okraju, in to ne samo z obveznim prispevkom v proračun okrajne in občine, marveč tudi z odklapanjem določenega dela sredstev za samostojno razpolaganje podjetij.

Ker zavisi višina prispevkov predvsem od tega, kako podjetja izpolnjujejo svoje obveznosti do družbenega plana, je treba pripomniti, da so podjetja v mariborski okolici vplačala v devetih mesecih 77% planirane akumulacije za leto 1952, kar je vsekakor zadovoljivo, saj bi odpadlo pri enakomernem vplačevanju za ta čas le 75% letne vsote. Skupna izvršitev plana je ugodna predvsem zato, ker so štiri večja podjetja (Almpol Slov. Bistrica, Tovarna dušika v Rušah, LIP Maribor in Tovarna kartona Sladki vrh) na katera odpade 88% vsage letnega družbenega prispevka industrijskih podjetij v okraju, vplačala v 9 mesecih že 80,5% letne vsote. V ostalih 12 podjetjih, ki ne dosegajo plana akumulacije in skladov, se bodo morali še zelo potruditi, da si zagotove 100-

stotne plače; posebno veliko iznajdljivosti pa bodo morala pokazati podjetja, ki so doslej izplačala več plač, kakor so jih glede na realizirani dohodek zaslužila.

Spričo izpolnjevanju plana akumulacije in skladov podjetja v celoti ne stoji slabo s svojimi sredstvi za samostojno razpolaganje, saj izkazuje bančna evidenca izdvojeno iz družbenega prispevka na poseben račun čez 80 milijonov teh sredstev.

Kako razpolaga podjetja s temi svojimi sredstvi? Nekatera podjetja potrebujejo ta sredstva za popravila in izpopolnitev obratov. Za reševanje komunalnih nalog je doslej le majhno število podjetij prispevalo primeren delež.

Res je, da bodo ta sredstva prišla bolj do izraza kot osnova za krajevno samoupravo potem, ko bodo kolektivi po svojih predstavnikih v svetu proizvajalcev neposredno gospodarili v svojem okraju, vendar lahko podjetja že sedaj veliko pripomorejo h krepitevi te osnove. En način takšne pomoči je prepustanje dela sredstev za samostojno razpolaganje okraju ali občini za komunalna dela.

Okrajni gospodarski svet je prejel od konca oktobra ves prejel 3 milijone dinarjev, šele prispevek v okrajni proračun in občinske proračune pa znaša pravi tako samo 5,5 milijona dinarjev. Čeprav odpade od tega zneska največ na velika podjetja, so nekatera majhna podjetja glede na svoje možnosti pokazala več razumevanja. Izjema med prvimi je Tovarna dušika v Rušah, ki je dala za gradnjo nižje gimnazije 2 milijona din, pol milijona pa za gasilski dom v Rušah. Če pristojno k temu še 6,5 milijona din, ki jih je kolektiv določil za gradnjo svojega samskega doma, s katerim veliko pomaga k reševanju stanovanjske stiske, potem moramo podjetje samo pohvaliti, saj je za navedene namene porabilo 75% sklada za samostojno razpolaganje. Kolektiv Almpol je dal v občinski in okrajni proračun 3,5 milijona dinarjev, vendar je to malo v primeri z nekaterimi majhnimi podjetji (Tekstilna tovarna v Rušah ali Tovarna lepenke v Podvelki), ki so dala sorazmerno mnogo več. To da omenjamo male okrajne lesne industrije v Pesnici, ki je dala okraju celo 60% svojega sklada za samostojno razpolaganje! Tudi Sladkogorska tovarna lepenke, ki je dala le 3 odstotke od 7 milijonov, ni storila vsega, kar bi lahko brez škode za svoje podjetje. »Zadruha Lesa« v Slovenski Bistrici pa je dala le skromen prispevek 20.000 dinarjev.

Kaj pa podjetja, ki se doslej še niso mogla odločiti niti za skromen prispevek — in teh je polovica vseh v okraju? Ti kolektivi naj razmislijo o tem, da uspeva podjetje, marveč tudi v tem, da se krepki celotno narodno gospodarstvo in razvija socialistična družba, ki jim je podjetje zaupala v upravljanje. Jp.

Nadaljuje se elektrifikacija vasi v Istri. V Istri je bilo po osvoboditvi elektrificiranih največ vasi v okraju Buzet. Dosedaj je bila v tem okraju napeljana elektrika v 613 domov (16%). Elektrifikacija predvsem iz lastnih sredstev.

V Novem na morju so odprli čebelarstvo šolo. Iz Orkovca pri Karlovcu so preselili v Novi v Hrvaškem Primorju čebelarstvo šolo, ki je te dni pričela s poukom. Zanimanje za šolo je zelo veliko, saj se je prijavilo nad 200 mladincev, od katerih pa so jih sprejeli lahko le 150 zaradi pomanjkanja prostorov.

Kako je z doplačilom za poškodovane bankovce?

Naš dopisnik iz Novega mesta nam piše:

Za poškodovane, to je za raztrgane ali samo umazane bankovce zaračuna podružnica Narodne banke odkodno. Najmanj 10 din in tudi več. Če je bankovec bolj umazan ali raztrgan, ta praksa je že dlje časa v veljavi, kar posebno dobro vedo biagrančkarke trgovskih in gostinskih podjetij, ki odlašajo gotovino v banko in nato večkrat doplačujejo za take bankovce iz svojega. Deljansko nima kje dobiti kritja za taka doplačila, ker sprejema bankovce v polni vrednosti.

Prav je, da banka tako nekako opozarja na čuvanje denarnih vrednot, toda pri tem je prizadet le ozeč krog ljudi, to je samo tisti uslužbenec, ki samo kot posrednik prenese denar v banko, vsi drugi, ki z denarjem razpolagajo in so za poškodovanje bankovcev bolj odgovorni, pa pri tem niso prizadeti. Nemogoče je namreč to prakso nekakih penalov

uvesti navzdol do kupca, ker bi to prav gotovo pripeljalo do nepravilnosti. Najbolj zanimivo pri tej praksi Narodne banke pa je to, da take bankovce spet izdaja v promet za polno vrednost.

Prav te dni sem videl primer, da je hotel delavka iz obrtne delavnice plačati v trgovini s peto sto dinarskim bankovcem, ki je bil nekoliko umazan. Ko je prodajalka opozorila, da tega bankovca ne more sprejeti za polno ceno, ker bo zvečer od njega v banki plačala prav gotovo odkodno, je delavka gotovo protestirala, čez saj sem ga ravnokar dobila iz Narodne banke za polno vrednost, kar je seveda tudi resnično.

Morda ne bi bilo odveč, da bi Narodna banka pojasnila, kako je z gornjo zadevo ter kdo in v koliko je upravičen odračunavati vrednost poškodovanega bankovca. Dejansko so sedaj prizadeti samo nekateri uslužbenec-blagajniki.

Sestanek Novinarskega društva

bo v četrtek, 13. novembra ob 20 v Novinarskem domu. Govoril bo tov. Boris Kraigher o

VI. KONGRESU ZVEZE KOMUNISTOV JUGOSLAVIJE.

Pred tem bo ob 16. uri seja upravnega odbora Novinarskega društva Slovenije. Udeležaj naj se je zanesljivo tudi vsi odborniki izven Ljubljane.

ODBOR

O skritih rezervah, ki jih ni težko najti

Kdo je odgovoren za propadanje ljudske imovine v Cagoni in Brengovi

Pobudo za ta članek mi je dal razgovor s stariim bajtarjem v Cagonskem vrhu, ki mi je dejal, kakože zaskrbljeno v roko v dolino: »Če v več krajih gospodarijo tako kot na državni zemlji tu doli, tedaj moramo priti kmalu vsi skupaj na nič.« Potlej sem slisal iste besede ponavljati še marsikje, ponekod zasmehljivo in škodoželjno, drugje pa zaskrbljeno. Kmečki človek je občutil za način, kako se z zemljo ravna. Naposled, ko sem povprašal o tej stvari še tu in tam, sem dognal naslednje:

Pred dobrimi tremi leti je dal mladi Kovačec, posestnik v Cagoni v okraju Maribor okolica ves svoj 48 in pol ha obsegojoči grunt državi. Zase si je izgovoril kot v hiši in pa ohišnico. To je napravil iz prepričanja, da se privatno gospodarstvo ne bo več izplačalo, ker privatnik ne bo zmogel tekme s kolektiv-

nimi gospodarstvi, hkrati pa ga je k temu silila tudi velika obvezna oddaja in zmerom večje pomanjkanje delovne sile. V Brengovi je napravil isto posestnik Rojs. Dal je državi svoj 33 hektarov obsegojoči grunt. Ker se Kovačeceva in Rojsova zemlja stikata, je s tem nastalo okrog 82 ha obsegojoče posestvo, ki je bilo glede na značaj površine razdeljeno tako: Orne zemlje 16,62 ha; travnikov 29,40 ha; gozdov 22,52 ha; vinogradov 2,74 hektarov, ostalo je odpadlo na pašnike, približno hektar pa na vrtove.

V treh letih je to posestvo doslej menjalo že tri gospodarje. Najprej ga je izkoriščala uprava Ljubljanskih opekarn, nato ga je dobil Konstruktor v Mariboru, lani pa je kot zavrnjen, vsakomur zoprna pastork pripadlo h KDZ v Cerkevniku, ki se ga je na vse kriplje branila. Po treh letih se je s posestvom zgodilo isto, kar se zgodi s kra-

vo, ki jo slabo hranijo in samo molžejo. Zdaj je takšno, da se ljudje od blizu in daleč uče na njem, kako se naj ne gospodariti.

Ljubljanske opekarne so se po izjavi delavcev že do neke mere potrudile, da bi posestvo ne propadalo, ko pa ga je prevzel Konstruktor, je začelo nazadovati. Ta bi rad samo jemal, kar mati narava sama priča na polja. Ta lastnik je njeve obdeloval tako, da krompirja in koruze ni niti ospal, okopal pa ju je skrajno zanikrno. Mnogo travnikov je ostalo nepokošenih, da so se ljudje zgražali. Sami niso imeli krme za živino, tu pa je propadala. Pač pa so novi lastniki pridno izsekavali gozdove, ki so jih skoraj iztrebili.

Pa tudi sedanjí lastnik, KDZ v Cerkevniku ni boljši gospodar. Poleg tega, da pravočasno ne opravi skoraj nobenega dela, je začela se opuščati obdelava njiv. Leta 1951. je opustila štiri njive, ki obsegajo 1,5 ha; 1 ha njiiv pa so lani zorali, niso jih pa posejali. Ta javna lastnina je postala strašilo, s katerim radi strašijo tisti, ki se ogrevajo za stare oblike življenja.

Slabo gospodarjenje novih lastnikov tega lepega posestva se pokaže, če primerjamo pridelke prejšnjih posestnikov s sedanjimi. Privatnikoma sta dači

prej obe posestvi okrog 3700 kg pšenice, 1400 kg rži, 1400 kg ječmena, 1800 kg ovsu, 3500 kg koruze, 15.000 kg krompirja in 34.000 kg drugih krmilnih rastlin. Živine sta redila prejšnja kmeta: 1. Kovačec: 4 konje, 8 volov, 6 krav, 4 telice, 2 plemenjaka, 4 teleta in 30 prašičev, 2. Rojs: 2 konja, 4 vole, 4 krave, 1 telico, 3 teleta, ter 20 prašičev. Sena in otave sta dali obe posestvi prej 130 voz.

Sedanjí lastnik pa pridelal na obeh posestvih: 2000 kg pšenice, 300 kg rži, 1100 kg ječmena, 1500 kilogramov ovsu, krompirja je bilo pridelanega približno polovico manj kot prej, koruze prav tako, krmilnih rastlin pa samo 6000 kg. Pič, ki je potrebna za prašiče, je KDZ kupila tako, da je dala v zamenjavo zanjo les. Prašičev novi lastnik redi toliko in takšne, da se po izjavi ljudji dajo vsi stlačiti v en hlev. Na nekdanjem Rojsovem posestvu zadruha danes nima niti enega živinčeta, na Kovačecovem pa redi: 2 konja in eno žrebe, 5 volov, 2 kravi, 2 telci in enega plemenjaka. Sena in otave zadruha pridelal le malo, ker zanemarja ali pa celo opušča košnjo.

Poljedelske stroje, ki so jih novi lastniki dobili v dar, so deloma pokvarili, pluge in bra-

ne pa polomili in zapravili, za popravilo pa nihče ne poskrbi. Poslopja propadajo. Skoraj vsa črna so že brez šip, ponekod pa so začeli razpadati zidovi. Polnosni hrami, ki bi pametnemu gospodarju lahko koristno služili, bodo po nemarnosti brezvestnih ljudi šli po zlu. Za obnovo vinogradov ne skrbi nihče. Spomladanske kope se opravljajo zanikrno, samo da trta še tisto leto rodi, čeprav se bo potlej posušila. Najhuje pa se slabo gospodarstvo pozna na gozdovih, ki so izsekani do 40%. Konstruktor in KDZ sta odpeljala neznanokam čez 400 m³ hrastovega in smrekovega lesa, nadaljnje izsekavanje pa je KDZ prepredila gozdna uprava, ki ji je že posekan les zplenila.

Navedene številke dovolj jasno kažejo porazno sliko gospodarstva na posestvih, ki sta nekdo preživljali dnevno okrog 35 ljudi, danes pa sta v propadanju in skupnost nima od njiju nikakšnih koristi, nasprotno, še veliko škodo, če se vzame, da nista dajali obvezne oddaje in da sta uživali raznovrstne ugodnosti. 82 hektarski grunt nena doma rodi le toliko, da vrača seme in da komaj prehrani nekaj delavcev.

Človeku se rodi kup misli ob teh številkah. Zemlja, ki je last

Zbori volivcev v celjskem okoliškem okraju -

zrcalo dela frontnih organizacij

Te dni je bilo v celjskem okoliškem okraju končanih približno 90 odstopkov zborov volivcev. Ze groba analiza zborov daje potrdilo, da so uspeli povsod tam, kjer je delavna tudi Fronta in ostale množične organizacije, in nasprotno, da so morali zborove sklicevati po dvakrat v onih vaseh, kjer je Fronta med letom spala.

Ne samo najboljši zbor, ampak tudi najboljše priprave za zbor in s tem za volitve beležijo vsekakov v Rogoški Slatini, kjer je Fronta že v pripravah organizirala po vseh volilnih enotah množične sestanke, na katerih so se zlasti pogovorili o kandidatih. To nalogo je Fronta v tem času uspešno rešila le zaradi tega, ker je bilo njeno delo čustiti tudi med letom. Poprečna osemdesetodstotna udeležba na zborih volivcev pa daje tudi na zunanji pečat velike aktivnosti tamšnjih množičnih organizacij. S takimi uspehi se ponarata še Zreče in St. Jurij ob Taboru. V Polzeli ni bilo opaziti do nedavnega volilne razgibanosti. O volitvah se tudi niso veliko pogovarjali. Ko pa se je volilna kampanja razvila, je našla najboljše torišče dela v sporih med tamšnjim predsednikom občinskega ljudskega odbora in predsednikom Fronte.

Upajmo, da bodo te osebnosti v teh dneh poravnane, saj delajo na tem trenutno vse množične organizacije. Sicer pa lahko v predlaganih kandidatih zremo uspešno pot novega občinskega ljudskega odbora. Le skoda, da bodo občinsko politiko reševali samo moške; ženam v tem kraju ne zaupajo, kajti njihovih zastopnic ni zaslediti med kandidati.

Zivahen zbor volivcev je bil v Braslovčah. Tu je neki Franc Hren, ki ga pa ljudje ne cenijo preveč, predlagal izven Fronte svojo kandidatno listo, katere namen in predlagane kandidate pa so volivce kmalu razkrinkali. Zbor je nato z velikim odobravanjem sprejel kandidata, ki jih je predlagala Fronta, med katerimi sta tudi dve ženi. Vseh pa bo v novem občinskem odboru v Braslovčah morda le pet do šest žena.

Lepo je uspel zbor volivcev tudi v Ločah. V tem kraju je nerazumljivo le to, da se je ta kmečki predel odločil za kandi-

data v okrajni ljudski odbor za nameščenca in učitelja. Tako je bilo v prvi volilni enoti. Na drugi (Jernej) so volivci soglasno potrdili za kandidata v okrajni ljudski odbor sedanjega okrajnega odbornika malega kmetia Tomaziča, za kandidata pa so izbrali zavednega delavca Novaka. Kandidatura dveh zavednih državljanov daje slutiti, da bodo v Ločah volitve potekale zelo živahno.

V Lisičnem so bile priprave zelo pomanjkljive, oziroma bolj rečeno, jih sploh ni bilo. Ta nedelavnost Fronte je prila najbolj do izraza na zboru volivcev: v Plištanju so se zboru udeležili trije volivci, v Zagorju dva in v Bistrici prav tako dva! Zato bodo zborove ponovno sklicali do naslednje nedelje. Kakor po večini v ostalih krajih celjskega okoliškega okraja, se je tudi v Zagorju uveljavilo geslo — žene ne morejo in ne bodo

gospodarile v občinskem ljudskem odboru!

V Brezi je doslej veljalo načelo, da tam ljudje necejo sodelovati z krajevnim organom oblasti. Zbor volivcev pa je pokazal drugače, namreč, da je to delo zaviral predsednik občinskega ljudskega odbora in da imajo volivci mnogo volje sodelovati z voljenimi organi.

Store imajo veliko število zavednih aktivistov — železarjev. Toda misel, da so tu priprave v največjem teku, je napačna. V Starih se doslej v treh volilnih enotah še niso spoznale za kandidata. V Glazubi je bilo preteko nedeljo celo premalo ljudi, da bi mogli biti zbor volivcev sklepčen.

V Dramljah so v vseh volilnih enotah že izbrali kandidata. Tudi tu, kakor v še nekaterih drugih krajih se niso strinjali s kandidaturom žena. V Pristavi še sedaj govorijo, da je pred-

lagana žena obsojena na neuspah, ker je pač volivci ne bodo volili. Na sploh se potobna gesla uveljavljajo povsod. V St. Juriju je kandidaturom svoje žene hotel overci njen lastni mož. Nekateri volivci so se njegovi zahtevi uprli. V tem pa se med zbranimi oglasil nekdo: »Nusti, saj je vseeno, izvoljena tako ne bo!«

Ob ugotovitvi, da je med izbranimi kandidati zelo malo žensk, kar še posebno velja za kandidata v okrajni ljudski odbor, pa ne moremo mimo dejstva, da je tudi v celjskem okoliškem okraju nekaj krajev oziroma vasi, kjer so se žene postavile na bolj odločno stališče in so svoje zahteve, da imajo tudi one vsaj pravico biti voljene v organe ljudske oblasti, podprle z aktivno volilno agitacijo. Zdi se, da so Griže redki kraj, kjer se žene same borijo za kandidaturom. Uspeh

njihovega dela se kaže v tem, da je na kandidatni listi okoli sedem žena, za katere tudi upajo, da bodo izvoljene: večjo borbenost so pokazale tudi žene iz Polja ob Sotli, ki so uspeli, da je na kandidatni listi okoli 40% njihovih zastopnic!

Za volitve so se slabo pripravili tudi v Smarju pri Jelšah, in v Laškem, čeprav je v tem zdraviliškem kraju dovolj delovnih ljudi. Nadalje so slabe priprave še v Zusmu, Strmecu in v Smartnem v Rožni dolini. V Brezi so na kandidatno listo postavili tudi nekega Franca Zorka, ki doslej še ni čutil potrebe, da bi postal član Fronte. Ko so ga njegovi volivci nato vprašali, če se bo vsaj sedaj vpisal v Fronto, je dejal: »Ne, to pa nikolita! — Prepričani smo, da bodo tudi frontovci sklenili: Ne, takšnega človeka pa ne bomo volili!«

M. B.

LJUBLJANA PRED VOLITVAMI

Kakšne naloge čakajo novi mestni ljudski odbor

V ponedeljek popoldne je bil sestanek odborov mestnega ljudskega odbora, članov plenuma mestnega odbora OF in predsednikov terenskih odborov OF. Na sestanku je najprej poročal o političnih pripravah za zbor volivcev, ki so v teh dneh po vsej Ljubljani, sekretar mestnega odbora OF Leo Kovarčič. Poudaril je predvsem, da moramo te zborove izkoristiti za naše politične akcije. Na zborih volivcev razpravljamo o pomenu volitve v MLO. Tu lahko načnemo bogate misli VI. kongresa ZKJ in razlagamo najnovejšo ukrepe ljudske oblasti. Toda delo Fronte se ne sme končati že na zboru volivcev, temveč mora Fronta nenehno tudi med posameznimi volivci agitirati za zmago svojih kandidatov.

Podpredsednik MLO Leopold Kresca je bil načel nekaj najvažnejših gospodarskih nalog, ki bodo zanimale volivce na njihovih zborih. Na teh se naj odborniki MLO in Fronte pogovorijo z ljudmi o nalogah, ki jih bo moral reševati novi mestni ljudski odbor. Teh je mnogo in so velike. Pri-

hodnje leto bo treba mnogo dela in denarja za razširitev vodovoda na periferiji, za gradnjo kanalizacije in zatvorsnice na Ljubljani, za javnih stranišč in pralnice. Važno vprašanje je tudi ureditev prometa. Kaj je boljše, ostati pri starih prometnih sredstvih (tramvaj) in jih obnoviti, ali pa nabaviti nova modernjša; trolejubse, avtobuse? Odgovor na vse to in pripombe za rešitev tega perečega vprašanja bodo volivci gotovo iznesli na svojih zborih.

Pereče vprašanje, ki žuli Ljubljano že vsa leta po osvoboditvi, je prav gotovo gradnja novih stanovanj. Prihodnje leto pričakujejo, da bodo z dograditvijo nedograjenih in z novimi gradnjami pridobili še okrog 100 stanovanj. Z iznajdljivostjo in s pomočjo vseh prebivalcev mesta pa bi se dalo tu še marsikaj urediti. Predvsem se bi morali bolj posluževati združnega načina gradnje, da bi se posamezniki združili in skupaj gradili hiše. Prav tako bi se lahko združila podjetja in skupno zgradila stanovanjske bloke za svoje

delavce ali pa da bi dala denarni sredstva mestnemu ljudskemu odboru in si tako zagotovila stanovanja za svoje ljudi.

Tudi napredek na prosvetno-kulturnem polju predstavlja pred novi MLO zvrhano kopico vprašanj, ki jih bo treba čimprej rešiti in tudi urediti. Ljubljana nujno potrebuje več novih šol. Prihodnje leto bodo zgradili šolo na Poljanah in v Sneberjih ter gimnazijo v Sentvidu, nadalje bodo popravili več starih šol. Pričakujejo tudi, da bodo lahko začeli graditi kulturni dom v Mostah, v tem najbolj delavskem predelu Ljubljane. Začeli bodo verjetno pripravljala dela za centralni dom kulture ter dokončali gradnjo nekaj prosvetnih dvoran. Prav tako čaka v letu 1953 svoje dograditve zdravstveni dom v Mostah, na Resljevi cesti pa otroške jasli ter okrevališče za slabotne otroke na Rakitni, ki ga gradi

mesto skupaj z okrajom Ljubljana-okolica. Ureditev centralnega dečjega dispanzarija, gradnja prehodnega mladinskega doma in še številna druga nujna dela čakajo v Ljubljani v prihodnjem letu rešitve. Za vse to pa bi bilo mestnemu ljudskemu odboru potrebnih 380 milijonov dinarjev ver dohodkov, kar jih je imel letos, poleg tega pa še pomoč vseh prebivalcev mesta. Ponovno mora zaživeti tista stara delovna pripravljenost Ljubljancov.

Okrog vseh teh vprašanj se bo dalo gotovo razviti po ljubljanskih terenih živahne razprave, ki bodo dale novemu mestnemu ljudskemu odboru mnogo koristnih napotkov za delo.

Ljubljana si izbira kandidate

V ponedeljek zvečer je bil v gimnaziji ob Peričevi ulici zbor volivcev iz 33. volilne enote (del Tivote ceste, med železniškim predelom, Pleteršnikove, Parmove in Livarske ulice), na katerem je podpredsednik MLO in predsednik gospodarskega sveta MLO Leopold Kresca poročal o političnem in gospodarskem položaju delavstva in komunalno-gospodarskega v Ljubljani. V razpravi o tem poročilu je prišla zlasti do izraza želja, da bi delovni kolektivi ljubljanskega podjetij del skladov za prosto razpolaganje odstotki za razširjenje komunalne delavnosti, predvsem za ublažitev stanovanjske stiske. Podaneh je bilo več umestnih predlogov, ki so se posebno ozirom na komunalno-gospodarstvo v Ljubljani, v razpravi o tem poročilu je prišla zlasti do izraza želja, da bi delovni kolektivi ljubljanskega podjetij del skladov za prosto razpolaganje odstotki za razširjenje komunalne delavnosti, predvsem za ublažitev stanovanjske stiske. Podaneh je bilo več umestnih predlogov, ki so se posebno ozirom na komunalno-gospodarstvo v Ljubljani, v razpravi o tem poročilu je prišla zlasti do izraza želja, da bi delovni kolektivi ljubljanskega podjetij del skladov za prosto razpolaganje odstotki za razširjenje komunalne delavnosti, predvsem za ublažitev stanovanjske stiske. Podaneh je bilo več umestnih predlogov, ki so se posebno ozirom na komunalno-gospodarstvo v Ljubljani, v razpravi o tem poročilu je prišla zlasti do izraza želja, da bi delovni kolektivi ljubljanskega podjetij del skladov za prosto razpolaganje odstotki za razširjenje komunalne delavnosti, predvsem za ublažitev stanovanjske stiske. Podaneh je bilo več umestnih predlogov, ki so se posebno ozirom na komunalno-gospodarstvo v Ljubljani, v razpravi o tem poročilu je prišla zlasti do izraza želja, da bi delovni kolektivi ljubljanskega podjetij del skladov za prosto razpolaganje odstotki za razširjenje komunalne delavnosti, predvsem za ublažitev stanovanjske stiske. Podaneh je bilo več umestnih predlogov, ki so se posebno ozirom na komunalno-gospodarstvo v Ljubljani, v razpravi o tem poročilu je prišla zlasti do izraza želja, da bi delovni kolektivi ljubljanskega podjetij del skladov za prosto razpolaganje odstotki za razširjenje komunalne delavnosti, predvsem za ublažitev stanovanjske stiske. Podaneh je bilo več umestnih predlogov, ki so se posebno ozirom na komunalno-gospodarstvo v Ljubljani, v razpravi o tem poročilu je prišla zlasti do izraza želja, da bi delovni kolektivi ljubljanskega podjetij del skladov za prosto razpolaganje odstotki za razširjenje komunalne delavnosti, predvsem za ublažitev stanovanjske stiske. Podaneh je bilo več umestnih predlogov, ki so se posebno ozirom na komunalno-gospodarstvo v Ljubljani, v razpravi o tem poročilu je prišla zlasti do izraza želja, da bi delovni kolektivi ljubljanskega podjetij del skladov za prosto razpolaganje odstotki za razširjenje komunalne delavnosti, predvsem za ublažitev stanovanjske stiske. Podaneh je bilo več umestnih predlogov, ki so se posebno ozirom na komunalno-gospodarstvo v Ljubljani, v razpravi o tem poročilu je prišla zlasti do izraza želja, da bi delovni kolektivi ljubljanskega podjetij del skladov za prosto razpolaganje odstotki za razširjenje komunalne delavnosti, predvsem za ublažitev stanovanjske stiske. Podaneh je bilo več umestnih predlogov, ki so se posebno ozirom na komunalno-gospodarstvo v Ljubljani, v razpravi o tem poročilu je prišla zlasti do izraza želja, da bi delovni kolektivi ljubljanskega podjetij del skladov za prosto razpolaganje odstotki za razširjenje komunalne delavnosti, predvsem za ublažitev stanovanjske stiske. Podaneh je bilo več umestnih predlogov, ki so se posebno ozirom na komunalno-gospodarstvo v Ljubljani, v razpravi o tem poročilu je prišla zlasti do izraza želja, da bi delovni kolektivi ljubljanskega podjetij del skladov za prosto razpolaganje odstotki za razširjenje komunalne delavnosti, predvsem za ublažitev stanovanjske stiske. Podaneh je bilo več umestnih predlogov, ki so se posebno ozirom na komunalno-gospodarstvo v Ljubljani, v razpravi o tem poročilu je prišla zlasti do izraza želja, da bi delovni kolektivi ljubljanskega podjetij del skladov za prosto razpolaganje odstotki za razširjenje komunalne delavnosti, predvsem za ublažitev stanovanjske stiske. Podaneh je bilo več umestnih predlogov, ki so se posebno ozirom na komunalno-gospodarstvo v Ljubljani, v razpravi o tem poročilu je prišla zlasti do izraza želja, da bi delovni kolektivi ljubljanskega podjetij del skladov za prosto razpolaganje odstotki za razširjenje komunalne delavnosti, predvsem za ublažitev stanovanjske stiske. Podaneh je bilo več umestnih predlogov, ki so se posebno ozirom na komunalno-gospodarstvo v Ljubljani, v razpravi o tem poročilu je prišla zlasti do izraza želja, da bi delovni kolektivi ljubljanskega podjetij del skladov za prosto razpolaganje odstotki za razširjenje komunalne delavnosti, predvsem za ublažitev stanovanjske stiske. Podaneh je bilo več umestnih predlogov, ki so se posebno ozirom na komunalno-gospodarstvo v Ljubljani, v razpravi o tem poročilu je prišla zlasti do izraza želja, da bi delovni kolektivi ljubljanskega podjetij del skladov za prosto razpolaganje odstotki za razširjenje komunalne delavnosti, predvsem za ublažitev stanovanjske stiske. Podaneh je bilo več umestnih predlogov, ki so se posebno ozirom na komunalno-gospodarstvo v Ljubljani, v razpravi o tem poročilu je prišla zlasti do izraza želja, da bi delovni kolektivi ljubljanskega podjetij del skladov za prosto razpolaganje odstotki za razširjenje komunalne delavnosti, predvsem za ublažitev stanovanjske stiske. Podaneh je bilo več umestnih predlogov, ki so se posebno ozirom na komunalno-gospodarstvo v Ljubljani, v razpravi o tem poročilu je prišla zlasti do izraza želja, da bi delovni kolektivi ljubljanskega podjetij del skladov za prosto razpolaganje odstotki za razširjenje komunalne delavnosti, predvsem za ublažitev stanovanjske stiske. Podaneh je bilo več umestnih predlogov, ki so se posebno ozirom na komunalno-gospodarstvo v Ljubljani, v razpravi o tem poročilu je prišla zlasti do izraza želja, da bi delovni kolektivi ljubljanskega podjetij del skladov za prosto razpolaganje odstotki za razširjenje komunalne delavnosti, predvsem za ublažitev stanovanjske stiske. Podaneh je bilo več umestnih predlogov, ki so se posebno ozirom na komunalno-gospodarstvo v Ljubljani, v razpravi o tem poročilu je prišla zlasti do izraza želja, da bi delovni kolektivi ljubljanskega podjetij del skladov za prosto razpolaganje odstotki za razširjenje komunalne delavnosti, predvsem za ublažitev stanovanjske stiske. Podaneh je bilo več umestnih predlogov, ki so se posebno ozirom na komunalno-gospodarstvo v Ljubljani, v razpravi o tem poročilu je prišla zlasti do izraza želja, da bi delovni kolektivi ljubljanskega podjetij del skladov za prosto razpolaganje odstotki za razširjenje komunalne delavnosti, predvsem za ublažitev stanovanjske stiske. Podaneh je bilo več umestnih predlogov, ki so se posebno ozirom na komunalno-gospodarstvo v Ljubljani, v razpravi o tem poročilu je prišla zlasti do izraza želja, da bi delovni kolektivi ljubljanskega podjetij del skladov za prosto razpolaganje odstotki za razširjenje komunalne delavnosti, predvsem za ublažitev stanovanjske stiske. Podaneh je bilo več umestnih predlogov, ki so se posebno ozirom na komunalno-gospodarstvo v Ljubljani, v razpravi o tem poročilu je prišla zlasti do izraza želja, da bi delovni kolektivi ljubljanskega podjetij del skladov za prosto razpolaganje odstotki za razširjenje komunalne delavnosti, predvsem za ublažitev stanovanjske stiske. Podaneh je bilo več umestnih predlogov, ki so se posebno ozirom na komunalno-gospodarstvo v Ljubljani, v razpravi o tem poročilu je prišla zlasti do izraza želja, da bi delovni kolektivi ljubljanskega podjetij del skladov za prosto razpolaganje odstotki za razširjenje komunalne delavnosti, predvsem za ublažitev stanovanjske stiske. Podaneh je bilo več umestnih predlogov, ki so se posebno ozirom na komunalno-gospodarstvo v Ljubljani, v razpravi o tem poročilu je prišla zlasti do izraza želja, da bi delovni kolektivi ljubljanskega podjetij del skladov za prosto razpolaganje odstotki za razširjenje komunalne delavnosti, predvsem za ublažitev stanovanjske stiske. Podaneh je bilo več umestnih predlogov, ki so se posebno ozirom na komunalno-gospodarstvo v Ljubljani, v razpravi o tem poročilu je prišla zlasti do izraza želja, da bi delovni kolektivi ljubljanskega podjetij del skladov za prosto razpolaganje odstotki za razširjenje komunalne delavnosti, predvsem za ublažitev stanovanjske stiske. Podaneh je bilo več umestnih predlogov, ki so se posebno ozirom na komunalno-gospodarstvo v Ljubljani, v razpravi o tem poročilu je prišla zlasti do izraza želja, da bi delovni kolektivi ljubljanskega podjetij del skladov za prosto razpolaganje odstotki za razširjenje komunalne delavnosti, predvsem za ublažitev stanovanjske stiske. Podaneh je bilo več umestnih predlogov, ki so se posebno ozirom na komunalno-gospodarstvo v Ljubljani, v razpravi o tem poročilu je prišla zlasti do izraza želja, da bi delovni kolektivi ljubljanskega podjetij del skladov za prosto razpolaganje odstotki za razširjenje komunalne delavnosti, predvsem za ublažitev stanovanjske stiske. Podaneh je bilo več umestnih predlogov, ki so se posebno ozirom na komunalno-gospodarstvo v Ljubljani, v razpravi o tem poročilu je prišla zlasti do izraza želja, da bi delovni kolektivi ljubljanskega podjetij del skladov za prosto razpolaganje odstotki za razširjenje komunalne delavnosti, predvsem za ublažitev stanovanjske stiske. Podaneh je bilo več umestnih predlogov, ki so se posebno ozirom na komunalno-gospodarstvo v Ljubljani, v razpravi o tem poročilu je prišla zlasti do izraza želja, da bi delovni kolektivi ljubljanskega podjetij del skladov za prosto razpolaganje odstotki za razširjenje komunalne delavnosti, predvsem za ublažitev stanovanjske stiske. Podaneh je bilo več umestnih predlogov, ki so se posebno ozirom na komunalno-gospodarstvo v Ljubljani, v razpravi o tem poročilu je prišla zlasti do izraza želja, da bi delovni kolektivi ljubljanskega podjetij del skladov za prosto razpolaganje odstotki za razširjenje komunalne delavnosti, predvsem za ublažitev stanovanjske stiske. Podaneh je bilo več umestnih predlogov, ki so se posebno ozirom na komunalno-gospodarstvo v Ljubljani, v razpravi o tem poročilu je prišla zlasti do izraza želja, da bi delovni kolektivi ljubljanskega podjetij del skladov za prosto razpolaganje odstotki za razširjenje komunalne delavnosti, predvsem za ublažitev stanovanjske stiske. Podaneh je bilo več umestnih predlogov, ki so se posebno ozirom na komunalno-gospodarstvo v Ljubljani, v razpravi o tem poročilu je prišla zlasti do izraza želja, da bi delovni kolektivi ljubljanskega podjetij del skladov za prosto razpolaganje odstotki za razširjenje komunalne delavnosti, predvsem za ublažitev stanovanjske stiske. Podaneh je bilo več umestnih predlogov, ki so se posebno ozirom na komunalno-gospodarstvo v Ljubljani, v razpravi o tem poročilu je prišla zlasti do izraza želja, da bi delovni kolektivi ljubljanskega podjetij del skladov za prosto razpolaganje odstotki za razširjenje komunalne delavnosti, predvsem za ublažitev stanovanjske stiske. Podaneh je bilo več umestnih predlogov, ki so se posebno ozirom na komunalno-gospodarstvo v Ljubljani, v razpravi o tem poročilu je prišla zlasti do izraza želja, da bi delovni kolektivi ljubljanskega podjetij del skladov za prosto razpolaganje odstotki za razširjenje komunalne delavnosti, predvsem za ublažitev stanovanjske stiske. Podaneh je bilo več umestnih predlogov, ki so se posebno ozirom na komunalno-gospodarstvo v Ljubljani, v razpravi o tem poročilu je prišla zlasti do izraza želja, da bi delovni kolektivi ljubljanskega podjetij del skladov za prosto razpolaganje odstotki za razširjenje komunalne delavnosti, predvsem za ublažitev stanovanjske stiske. Podaneh je bilo več umestnih predlogov, ki so se posebno ozirom na komunalno-gospodarstvo v Ljubljani, v razpravi o tem poročilu je prišla zlasti do izraza želja, da bi delovni kolektivi ljubljanskega podjetij del skladov za prosto razpolaganje odstotki za razširjenje komunalne delavnosti, predvsem za ublažitev stanovanjske stiske. Podaneh je bilo več umestnih predlogov, ki so se posebno ozirom na komunalno-gospodarstvo v Ljubljani, v razpravi o tem poročilu je prišla zlasti do izraza želja, da bi delovni kolektivi ljubljanskega podjetij del skladov za prosto razpolaganje odstotki za razširjenje komunalne delavnosti, predvsem za ublažitev stanovanjske stiske. Podaneh je bilo več umestnih predlogov, ki so se posebno ozirom na komunalno-gospodarstvo v Ljubljani, v razpravi o tem poročilu je prišla zlasti do izraza želja, da bi delovni kolektivi ljubljanskega podjetij del skladov za prosto razpolaganje odstotki za razširjenje komunalne delavnosti, predvsem za ublažitev stanovanjske stiske. Podaneh je bilo več umestnih predlogov, ki so se posebno ozirom na komunalno-gospodarstvo v Ljubljani, v razpravi o tem poročilu je prišla zlasti do izraza želja, da bi delovni kolektivi ljubljanskega podjetij del skladov za prosto razpolaganje odstotki za razširjenje komunalne delavnosti, predvsem za ublažitev stanovanjske stiske. Podaneh je bilo več umestnih predlogov, ki so se posebno ozirom na komunalno-gospodarstvo v Ljubljani, v razpravi o tem poročilu je prišla zlasti do izraza želja, da bi delovni kolektivi ljubljanskega podjetij del skladov za prosto razpolaganje odstotki za razširjenje komunalne delavnosti, predvsem za ublažitev stanovanjske stiske. Podaneh je bilo več umestnih predlogov, ki so se posebno ozirom na komunalno-gospodarstvo v Ljubljani, v razpravi o tem poročilu je prišla zlasti do izraza želja, da bi delovni kolektivi ljubljanskega podjetij del skladov za prosto razpolaganje odstotki za razširjenje komunalne delavnosti, predvsem za ublažitev stanovanjske stiske. Podaneh je bilo več umestnih predlogov, ki so se posebno ozirom na komunalno-gospodarstvo v Ljubljani, v razpravi o tem poročilu je prišla zlasti do izraza želja, da bi delovni kolektivi ljubljanskega podjetij del skladov za prosto razpolaganje odstotki za razširjenje komunalne delavnosti, predvsem za ublažitev stanovanjske stiske. Podaneh je bilo več umestnih predlogov, ki so se posebno ozirom na komunalno-gospodarstvo v Ljubljani, v razpravi o tem poročilu je prišla zlasti do izraza želja, da bi delovni kolektivi ljubljanskega podjetij del skladov za prosto razpolaganje odstotki za razširjenje komunalne delavnosti, predvsem za ublažitev stanovanjske stiske. Podaneh je bilo več umestnih predlogov, ki so se posebno ozirom na komunalno-gospodarstvo v Ljubljani, v razpravi o tem poročilu je prišla zlasti do izraza želja, da bi delovni kolektivi ljubljanskega podjetij del skladov za prosto razpolaganje odstotki za razširjenje komunalne delavnosti, predvsem za ublažitev stanovanjske stiske. Podaneh je bilo več umestnih predlogov, ki so se posebno ozirom na komunalno-gospodarstvo v Ljubljani, v razpravi o tem poročilu je prišla zlasti do izraza želja, da bi delovni kolektivi ljubljanskega podjetij del skladov za prosto razpolaganje odstotki za razširjenje komunalne delavnosti, predvsem za ublažitev stanovanjske stiske. Podaneh je bilo več umestnih predlogov, ki so se posebno ozirom na komunalno-gospodarstvo v Ljubljani, v razpravi o tem poročilu je prišla zlasti do izraza želja, da bi delovni kolektivi ljubljanskega podjetij del skladov za prosto razpolaganje odstotki za razširjenje komunalne delavnosti, predvsem za ublažitev stanovanjske stiske. Podaneh je bilo več umestnih predlogov, ki so se posebno ozirom na komunalno-gospodarstvo v Ljubljani, v razpravi o tem poročilu je prišla zlasti do izraza želja, da bi delovni kolektivi ljubljanskega podjetij del skladov za prosto razpolaganje odstotki za razširjenje komunalne delavnosti, predvsem za ublažitev stanovanjske stiske. Podaneh je bilo več umestnih predlogov, ki so se posebno ozirom na komunalno-gospodarstvo v Ljubljani, v razpravi o tem poročilu je prišla zlasti do izraza želja, da bi delovni kolektivi ljubljanskega podjetij del skladov za prosto razpolaganje odstotki za razširjenje komunalne delavnosti, predvsem za ublažitev stanovanjske stiske. Podaneh je bilo več umestnih predlogov, ki so se posebno ozirom na komunalno-gospodarstvo v Ljubljani, v razpravi o tem poročilu je prišla zlasti do izraza želja, da bi delovni kolektivi ljubljanskega podjetij del skladov za prosto razpolaganje odstotki za razširjenje komunalne delavnosti, predvsem za ublažitev stanovanjske stiske. Podaneh je bilo več umestnih predlogov, ki so se posebno ozirom na komunalno-gospodarstvo v Ljubljani, v razpravi o tem poročilu je prišla zlasti do izraza želja, da bi delovni kolektivi ljubljanskega podjetij del skladov za prosto razpolaganje odstotki za razširjenje komunalne delavnosti, predvsem za ublažitev stanovanjske stiske. Podaneh je bilo več umestnih predlogov, ki so se posebno ozirom na komunalno-gospodarstvo v Ljubljani, v razpravi o tem poročilu je prišla zlasti do izraza želja, da bi delovni kolektivi ljubljanskega podjetij del skladov za prosto razpolaganje odstotki za razširjenje komunalne delavnosti, predvsem za ublažitev stanovanjske stiske. Podaneh je bilo več umestnih predlogov, ki so se posebno ozirom na komunalno-gospodarstvo v Ljubljani, v razpravi o tem poročilu je prišla zlasti do izraza želja, da bi delovni kolektivi ljubljanskega podjetij del skladov za prosto razpolaganje odstotki za razširjenje komunalne delavnosti, predvsem za ublažitev stanovanjske stiske. Podaneh je bilo več umestnih predlogov, ki so se posebno ozirom na komunalno-gospodarstvo v Ljubljani, v razpravi o tem poročilu je prišla zlasti do izraza želja, da bi delovni kolektivi ljubljanskega podjetij del skladov za prosto razpolaganje odstotki za razširjenje komunalne delavnosti, predvsem za ublažitev stanovanjske stiske. Podaneh je bilo več umestnih predlogov, ki so se posebno ozirom na komunalno-gospodarstvo v Ljubljani, v razpravi o tem poročilu je prišla zlasti do izraza želja, da bi delovni kolektivi ljubljanskega podjetij del skladov za prosto razpolaganje odstotki za razširjenje komunalne delavnosti, predvsem za ublažitev stanovanjske stiske. Podaneh je bilo več umestnih predlogov, ki so se posebno ozirom na komunalno-gospodarstvo v Ljubljani, v razpravi o tem poročilu je prišla zlasti do izraza želja, da bi delovni kolektivi ljubljanskega podjetij del skladov za prosto razpolaganje odstotki za razširjenje komunalne delavnosti, predvsem za ublažitev stanovanjske stiske. Podaneh je bilo več umestnih predlogov, ki so se posebno ozirom na komunalno-gospodarstvo v Ljubljani, v razpravi o tem poročilu je prišla zlasti do izraza želja, da bi delovni kolektivi ljubljanskega podjetij del skladov za prosto razpolaganje odstotki za razširjenje komunalne delavnosti, predvsem za ublažitev stanovanjske stiske. Podaneh je bilo več umestnih predlogov, ki so se posebno ozirom na komunalno-gospodarstvo v Ljubljani, v razpravi o tem poročilu je prišla zlasti do izraza želja, da bi delovni kolektivi ljubljanskega podjetij del skladov za prosto razpolaganje odstotki za razširjenje komunalne delavnosti, predvsem za ublažitev stanovanjske stiske. Podaneh je bilo več umestnih predlogov, ki so se posebno ozirom na komunalno-gospodarstvo v Ljubljani, v razpravi o tem poročilu je prišla zlasti do izraza želja, da bi delovni kolektivi ljubljanskega podjetij del skladov za prosto razpolaganje odstotki za razširjenje komunalne delavnosti, predvsem za ublažitev stanovanjske stiske. Podaneh je bilo več umestnih predlogov, ki so se posebno ozirom na komunalno-gospodarstvo v Ljubljani, v razpravi o tem poročilu je prišla zlasti do izraza želja, da bi delovni kolektivi ljubljanskega podjetij del skladov za prosto razpolaganje odstotki za razširjenje komunalne delavnosti, predvsem za ublažitev stanovanjske stiske. Podaneh je bilo več umestnih predlogov, ki so se posebno ozirom na komunalno-gospodarstvo v Ljubljani, v razpravi o tem poročilu je prišla zlasti do izraza želja, da bi delovni kolektivi ljubljanskega podjetij del skladov za prosto razpolaganje odstotki za razširjenje komunalne delavnosti, predvsem za ublažitev stanovanjske stiske. Podaneh je bilo več umestnih predlogov, ki so se posebno ozirom na komunalno-gospodarstvo v Ljubljani, v razpravi o tem poročilu je prišla zlasti do izraza želja, da bi delovni kolektivi ljubljanskega podjetij del skladov za prosto razpolaganje odstotki za razširjenje komunalne delavnosti, predvsem za ublažitev stanovanjske stiske. Podaneh je bilo več umestnih predlogov, ki so se posebno ozirom na komunalno-gospodarstvo v Ljubljani, v razpravi o tem poročilu je prišla zlasti do izraza želja, da bi delovni kolektivi ljubljanskega podjetij del skladov za prosto razpolaganje odstotki za razširjenje komunalne delavnosti, predvsem za ublažitev stanovanjske stiske. Podaneh je bilo več umestnih predlogov, ki so se posebno ozirom na komunalno-gospodarstvo v Ljubljani, v razpravi o tem poročilu je prišla zlasti do izraza želja, da bi delovni kolektivi ljubljanskega podjetij del skladov za prosto razpolaganje odstotki za razširjenje komunalne delavnosti, predvsem za ublažitev stanovanjske stiske. Podaneh je bilo več umestnih predlogov, ki so se posebno ozirom na komunalno-gospodarstvo v Ljubljani, v razpravi o tem poročilu je prišla zlasti do izraza želja, da bi delovni kolektivi ljubljanskega podjetij del skladov za prosto razpolaganje odstotki za razširjenje komunalne delavnosti, predvsem za ublažitev stanovanjske stiske. Podaneh je bilo več umestnih predlogov, ki so se posebno ozirom na komunalno-gospodarstvo v Ljubljani, v razpravi o tem poročilu je prišla zlasti do izraza želja, da bi delovni kolektivi ljubljanskega podjetij del skladov za prosto razpolaganje odstotki za razširjenje komunalne delavnosti, predvsem za ublažitev stanovanjske stiske. Podaneh je bilo več umestnih predlogov, ki so se posebno ozirom na komunalno-gospodarstvo v Ljubljani, v razpravi o tem poročilu je prišla zlasti do izraza želja, da bi delovni kolektivi ljubljanskega podjetij del skladov za prosto razpolaganje odstotki za razširjenje komunalne delavnosti, predvsem za ublažitev stanovanjske stiske. Podaneh je bilo več umestnih predlogov, ki so se posebno ozirom na komunalno-gospodarstvo v Ljubljani, v razpravi o tem poročilu je prišla zlasti do izraza želja, da bi delovni kolektivi ljubljanskega podjetij del skladov za prosto razpolaganje odstotki za razširjenje komunalne delavnosti, predvsem za ublažitev stanovanjske stiske. Podaneh je bilo več umestnih predlogov, ki so se posebno ozirom na komunalno-gospodarstvo v Ljubljani, v razpravi o tem poročilu je prišla zlasti do izraza želja, da bi delovni kolektivi ljubljanskega podjetij del skladov za prosto razpolaganje odstotki za razširjenje komunalne delavnosti, predvsem za ublažitev stanovanjske stiske. Podaneh je bilo več umestnih predlogov, ki so se posebno ozirom na komunalno-gospodarstvo v Ljubljani, v razpravi o tem poročilu je prišla zlasti do izraza želja, da bi delovni kolektivi ljubljanskega podjetij del skladov za prosto razpolaganje odstotki za razširjenje komunalne delavnosti, predvsem za ublažitev stanovanjske stiske. Podaneh je bilo več umestnih predlogov, ki so se posebno ozirom na komunalno-gospodarstvo v Ljubljani, v razpravi o tem poročilu je prišla zlasti do izraza želja, da bi delovni kolektivi ljubljanskega podjetij del skladov za prosto razpolaganje odstotki za razširjenje komunalne delavnosti, predvsem za ublažitev stanovanjske stiske. Podaneh je bilo več umestnih predlogov, ki so se posebno ozirom na komunalno-gospodarstvo v Ljubljani, v razpravi o tem poročilu je prišla zlasti do izraza želja, da bi delovni kolektivi ljubljanskega podjetij del skladov za prosto razpolaganje odstotki za razširjenje komunalne delavnosti, predvsem za ublažitev stanovanjske stiske. Podaneh je bilo več umestnih predlogov, ki so se posebno ozirom na komunalno-gospodarstvo v Ljubljani, v razpravi o tem poročilu je prišla zlasti do izraza želja, da bi delovni kolektivi ljubljanskega podjetij del skladov za prosto razpolaganje odstotki za razširjenje komunalne delavnosti, predvsem za ublažitev stanovanjske stiske. Podaneh je bilo več umestnih predlogov, ki so se posebno ozirom na komunalno-gospodarstvo v Ljubljani, v razpravi o tem poročilu je prišla zlasti do izraza želja, da bi delovni kolektivi ljubljanskega podjetij del skladov za prosto razpolaganje odstotki za razširjenje komunalne delavnosti, predvsem za ublažitev stanovanjske stiske. Podaneh je bilo več umestnih predlogov, ki so se posebno ozirom na komunalno-gospodarstvo v Ljubljani, v razpravi o tem poročilu je prišla zlasti do izraza želja, da bi delovni kolektivi ljubljanskega podjetij del skladov za prosto razpolaganje odstotki za razširjenje komunalne delavnosti, predvsem za ublažitev stanovanjske stiske. Podaneh je bilo več umestnih predlogov, ki so se posebno ozirom na komunalno-gospodarstvo v Ljubljani, v razpravi o tem poročilu je prišla zlasti do izraza želja, da bi delovni kolektivi ljubljanskega podjetij del skladov za prosto razpolaganje odstotki za razširjenje komunalne delavnosti, predvsem za ublažitev stanovanjske stiske. Podaneh je bilo več umestnih predlogov, ki so se posebno ozirom na komunalno-gospodarstvo v Ljubljani, v razpravi o tem poročilu je prišla

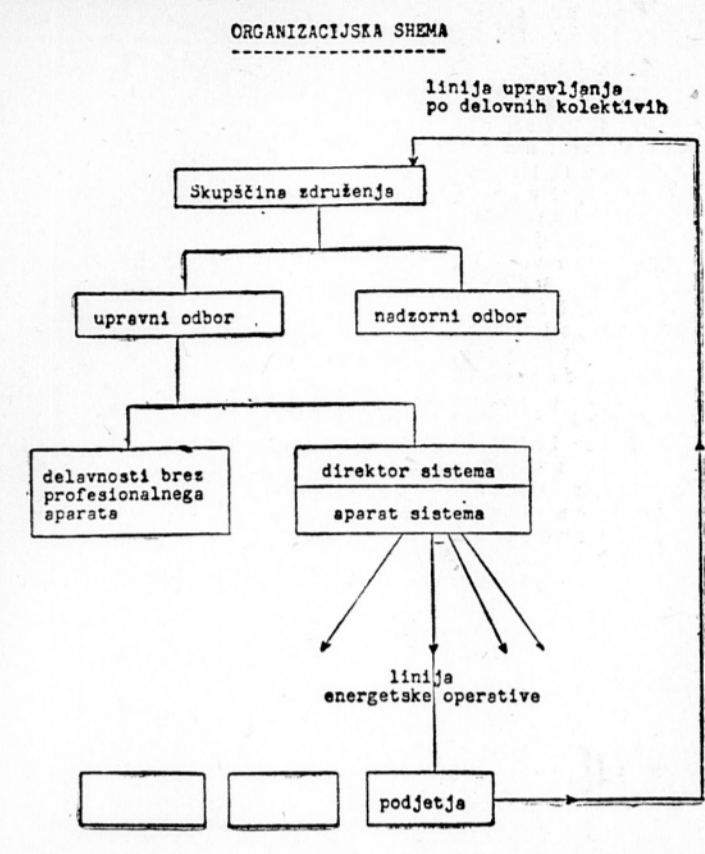
Za dejansko in ne manifestativno upravljanje neposrednih proizvajalcev v elektrogospodarstvu

KULTURNI RAZGLEDI

K jubileju Slovenske filharmonije

Članek inž. Miloša Breliha »Naše elektrogospodarstvo že dve leti upravljajo delovni kolektivni...«

Razprave o gospodarskih vprašanjih na VI. kongresu KPJ so pokazile v zelo jasni luči na močno nesprotje, ki vlada v našem gospodarstvu...

stemu pa priznavam prav vse one karakteristike, ki so jih elektroinženirji že večkrat zapisali: sistem je gospodarska organizacija z značajem podjetja...

legane organizacije. Tam sta črna na belem narisani in zapisani dve liniji upravljanja: linija upravljanja po delovnih kolektivih...

Torej kritika vendar ne predlaga isto, kar kritizira, torej upravljanje neposrednih proizvajalcev v elektrogospodarstvu vendar ni toliko uveljavljeno...

V dneih od 14. do 23. novembra proslavlja Slovenska filharmonija v Ljubljani 250. obletnico od ustanovitve glasbene sekcije Academiae operatorum...

Svojo 250 letnico bo Slovenska filharmonija proslavila z izvedbo 5 koncertov v zavesti, da je njena glavna naloga v propagiranju reproductivne umetnosti...

Cipci. Komorni koncert prinaša koncertantni kvartet hrvatskega klasika Mana Jarnovića, L. M. Škerjanec godalni kvintet...

K anketi o otroških dokladah (5. nadaljevanje prispevkov naših čitateljev)

Prav tako je nekritično in nekoristno, če naši direktorji razglašajo, da to ali ono podjetje upravlja delovni kolektiv...

Ze pri čitanju zadnjega članka k tej anketi (dne 30. oktobra letos) so lahko naši bralci opazili, da se mnogi dopisniki zavzemajo za doklade, ki naj bi bile različne glede na otrokovo starost...

otroci predšolske dobe naj bi prejeli 1000 din mesečno, nato do končane osnovne šole 2000 din, dijaki do končane velike maturo 3000 din in univerzitetni študentje 4000 din...

Prizadeti iz Bohinja (tako so se podpisali) pišejo med drugim naslednje: Če smo odkriti, mora vsakdo priznati, da imajo odrasli otroci res mnogo večje potrebe...

Tov. F. M. s Ceste na Rožnik opozarja na nasprotno sorazmerje med naraščanjem družine (po članih) in izdatki za tako družino...

M. G. iz Vavpčje vasi 88, p. Semic, je napisal v imenu majhnih posestnikov daljši dopis, ki ga zaključuje takole: Vročja želja nas vseh, ki imamo malo zemlje...

Prvi simfonični koncert bo 19. novembra, drugi 17. nov., vmes bo 15. koncert zborovskih skladb. Komorni koncert bo 19. novembra in 1. izvedba IX. simfonije pa 21. za nedeljo, 23. novembra...

Če hočemo preciznejše razpravljanje o delavskem upravljanju, tedaj moramo reči: upravljanje sredstev za proizvodnjo po neposrednih proizvajalcih. To ne pomeni, ni bistveno tega upravljanja v manifestativnem priznavanju nekih pravic v upravljanju gospodarstva...

Podoben zavzemajo enako stališče do otroških dokladov mnogi bralci, ki gorjorijo v svojih dopisih o napačnem uporabljanju otroških dokladov za nakupovanje luksuznih predmetov, pretirano finega pohištva...

Tov. A. M. iz Ajdovščine razloži v uvodnem delu razliko med stroški za otroke po posameznih starostih, nato pa pravi: Če upoštevamo vse te utemeljene razlike, bi bila po mojem mnenju pravična naslednja lestvica za otroške doklade:

Načelno nihče ne prigovarja temu, da si je starostnjak upokojenec z dopolnitvijo delovnega staža pridobil pravico do pokojnine ne glede na to, ali je še zaposlen ali ne...

Prevladuje mnenje, da bi morala višina otroškega dodatka rasti s starostjo otroka, ker temu ustrezno rastejo tudi stroški za njegovo vzdrževanje. Glede na to, da se otroški dodatek — zlasti v kulturno-manj razvitih področjih — ne uporablja vedno v celoti za to, čemur je namenjen, se predlaga, naj se otroški dodatek za prvo leto delno spremenj v naravno dajatev, ki naj obsega vse za dajatevka nujne potrebščine...

Primeru ugotovili znesek doklada za posameznega otroka. Posameznikom se delno znižana doklada v skladu s temi načeli skoraj ne bi poznala, odpadla bi nedvomno mnoge zlorabe pri uporabljanju teh dokladov, skupnost, to je konkretno država, pa bi nedvomno prihranila precejšnje vsote denarja, ki gre sedaj v mnogih primerih, kar povejmo odkrito, po zlu.

Pravilo je stališče, da naj se klimatsko in kopališko zdravljenje praviloma vstave v redni letni dopust, zavarovanec pa naj za ta čas dobi samo enkratne prejemke — bodisi plačo ali pa oskrbino. Le s takim ukrepom bomo dosegli, da si ne bodo zavarovanci nepravilno pridobivali letnih dopustov s klimatskim in kopališkim zdravljenjem na račun sredstev socialnega zavarovanja.

Fedor Kovačič: O novih perspektivah v našem socialnem zavarovanju

plači, invalidnino v isti višini kot ponesrečenec, kateremu se je zaradi invalidnosti zmanjšal njegov zaslužek. Razen tega pa se zastavlja še vprašanje, ali naj invalidnina krije samo izgubo na zaslužku in izpad predvidenega napredovanja ali pa naj bo tudi nadomestilo za manjšo fizično sposobnost nasploh, ki pride do izraza tudi v invalidovem zasebnem življenju...

Glede starostnih pokojnin prevladuje vedno bolj naziranje, da se nihče (čeprev je dosegel predpisana leta starosti in delovne dobe) ne more upokojiti, dokler je zaposlen — oz., da preneha delovno razmerje, če se zavarovanec upokoji. To gledanje se utemeljuje s tem, da je starostna doba v našem socialnem zavarovanju razmeroma nizko določena in ponujajo zagledatelj se delazmožni starostni upokojenci svojo delovno silo za nižjo plačo, kot je normalna. To pa povzroča neželjeno konkurenco med podjetji in izpodirvanje mlajših delovnih moči iz delovnega razmerja. V ilustracijo naj navedemo, da pride v Ljubljani na 2500 začasno nezaposlenih preko 5000 zaposlenih upokojencev. Podjetje ali ustanova pa, ki ima peseben interes zaposliti upokojenca, naj si le-tega pridobi s tem, da mu v nadomestilo začasno izgubljen pokojninski plača višje prejemke. Zaposlitev upokojencev, kolikor je neogibno potrebna, naj namreč spodbujajo podjetja sama, ne pa sklad socialnega zavarovanja.

Če upoštevamo vse te utemeljene razlike, bi bila po mojem mnenju pravična naslednja lestvica za otroške doklade: Načelno nihče ne prigovarja temu, da si je starostnjak upokojenec z dopolnitvijo delovnega staža pridobil pravico do pokojnine ne glede na to, ali je še zaposlen ali ne. Toda za sedaj naš gospodarski položaj gotovo ni tako rožnat da bi si v začetni fazi graditve gospodarskih temeljev socializma lahko dovolili potratnost, da plačujejo iz družbenih fondov pokojnino še zaposlenim upokojencem, ko moramo istočasno dajati iz teh fondov tudi oskrbino začasnim nezaposlenim.

Nasprotno pa bi bilo treba vidovam, ki ob smrti moža nima dovolj pravice do pokojnine, priznati vsaj delno pokojnino sorazmerno odstotku onemoglosti, če je njihova delovna zmožnost zmanjšana vsaj za 50% in če so dosegli 40 let starosti — ali pa bi jim bilo treba olajšati pridobitev osebne pokojnine s tem, da se jim, če se takoj po moževi smrti zaposlijo, vstave v primeru predčasne onemoglosti za dopolnitev staža delovnih let. Upoštevati moramo namreč, da se v današnjih razmerah starejša žena, posebno še če je delno onemogla, dejansko le težko zaposli, mima tega pa tudi ni verjetno, da bo pri starosti 40 let še zmožna doseči minimalni delovni staž za pokojnino.

Glede otroškega dodatka je na splošno ugotovljeno, da se danja ureditev ne ustreza povsem dejanskim potrebam in tudi ni v skladu z našo gospodarsko zmožljivostjo.

bo republiški organ socialnega zavarovanja oziroma predvidene enotne družbene preskrbe (zavarovanja) državljanov. Postavljata se dve tezi. Po prvi naj bo to organ oblasti (odbor Prezidija ali pa Svet, v katerem bi bili tudi delegati okrajnih zavodov), po drugi pa samoupravno telo.

Nedvomno bi ureditev republiškega organa socialnega zavarovanja po načelu samoupravne ustrežala mnenju in želji večine delovnih ljudi. Vsaka drugačna rešitev bi v bodočnosti zopet podrla to, kar danes ustvarjamo z volitvami v skupščine okrajnih in republiškega zavoda za socialno zavarovanje. Pri tem vprašanju — fonda ne more biti ovira. Kajti v bistvu ne gre za to, ali bo republiški samoupravni organ razpolagal s posebnim prispevkom ali pa z delom obče družbenih fondov, ki bi mu bil dan v upravljanje kot posebna dotacija, temveč za to, da bodo republiške zavode za socialno zavarovanje upravljali svobodno izvoljeni zastopniki zavarovancev, ki naj imajo v okviru zakonitih predpisov polno pravico samostojno razpolagati z zbranimi ali pa dodeljenimi sredstvi, ki so določena za službo socialnega zavarovanja.

Priznanje najboljšim strelskim družinam Ljubljane

V prostorih Mestnega gledališča v Ljubljani je bila večeraj popoldne slavnostna akademija Mestnega strelskega odbora, ki je ob tej priložnosti nagradila najboljšo družino in posameznike, ki so z medsebojnim tekmovalnim nastopom v okviru VI. kongresa KPJ pokazali največji uspeh.

Po uvodnih besedah je spregovoril sekretar Mestnega strelskega odbora Viktor Polak, ki je med drugim poudaril, da so vse strelske družine, ki so nastopile na slavnostnem priznanju, v polnem pomenu priznanje napoved tekmovalnosti, na katerem jim je sodelovalo nad 180. V tem tekmovalnem so imeli srečni 32 predavajci o narodno-osvobodilni borbi, nad 2500 pionirjev pa je imelo 87 vadenih ur, nadalje je bilo ustanovljenih 29 novih strelskih družin, svojemu namenu je bilo izročeno sirišče za vojaško puško v st. Vidu nad Ljubljano. V raznih družinskih tekmovalnih je sodelovalo nad 4000 članov in nečlanov strelskih družin. S temi dejavnosti je strelski odbor, ki je predavajcem za vse leto oddajila veličnina zgodovinskih VI. kongresa KPJ, ki je tudi strelcem prinesel novih misli, novih dejanj in konkretne naloge, ki stoje pred strelsko organizacijo.

Tov. Polak je nadalje poudaril, da se je treba pri pripravi na naslednje tekmovalnosti strokovno pripraviti, da moramo strokovnemu znanju posvetiti vsi pozornost, ker bomo le na ta način uspešni pri sledenju državnih za dobroga strelca, ki bo pripravljen v vsakem času braniti svojo domovino.

Pred dnevi je bil v Rožni dolini ustanovljen občini zbor strelske družine, ki je šteje nad 150 članov. Sklenjeno je bilo, da se bo družina imenovala po znanem aktivistu iz NOB Rajku Skapinu. Navzdol bodo začeli z redno vadbo v prihodnjih dneh.

Po končanem zboru je bilo propagandno srečanje z značno puško, pri čemer so mladinci in tudi pionirji pokazali že prav lepe uspehe.

Za razvoj strelskega športa v krškem okraju Akademski strelski klub v soboto

Nato je tov. Polak objavil rezultate komisije Mestnega strelskega odbora, ki je ocenila tekmovalne družine. Na prvem mestu je strelska družina Viktor Avbelj, ki je preletela za vseh uspešne prehodni pokal. Strelske družine postaje Zalog, Tabor, Bratje Rozman, ASD, Borec, Lokomotiva, Stane Zagar, Franc Leskošek, Oskar Kovčič, Kajuh, Jezica, St. Vid, Triglavška iskarna in Posajka Siska so bile nagrajene z značnimi puškami oziroma diplomami in plaketi. Poleg tega je dobilo tudi lepa praktična darila še 15 posameznikov, ki so se v času tekmovalnosti izkazali s svojim poštenim delom.

Sevniški strelci so po končanem govoru poslali novotvorenemu izvršnemu komiteju ZKJ resolucijo z borbenimi pozdravi, v kateri pozdravljajo delo in sklepe VI. kongresa.

Ob zaključku slavnostne akademije je nagradila tov. kapetana Janeza, pevski zbor »Nova zarja« je zapel nekaj narodnih in partizanskih pesni.

V Rožni dolini so ustanovili strelsko družino

Pred dnevi je bil v Rožni dolini ustanovljen občini zbor strelske družine, ki je šteje nad 150 članov. Sklenjeno je bilo, da se bo družina imenovala po znanem aktivistu iz NOB Rajku Skapinu. Navzdol bodo začeli z redno vadbo v prihodnjih dneh.

Po končanem zboru je bilo propagandno srečanje z značno puško, pri čemer so mladinci in tudi pionirji pokazali že prav lepe uspehe.

Za razvoj strelskega športa v krškem okraju Akademski strelski klub v soboto

Akademski strelski klub v soboto

Košarkarji ASK zmagali

Minulo nedeljo in ponedeljek je bil v dvoranah na Taboru v Ljubljani izvojen košarkarski turnir. Sodelovali so štiri ekipe ASK po dve ekipe Zelenice in Krima ter Branik iz Maribora. Tekmovanje je potekalo v dveh skupinah, po dve najboljši ekipe iz obeh skupin pa so nato igrali svoje sposobnosti v finalu, ki je dalo te rezultate:

ASK I. : ASK II. 26:20 Branik : ASK III. 24:22 ASK I. : Branik 16:12 ASK II. : ASK III. 20:15 ASK II. : Branik 43:25 ASK I. : ASK III. 32:26

Na prvo mesto se je uveljavil ASK I. s 6 točkami, pred ASK II. 4. Branikom 2 in ASK III. brez točke.

V zmagovalnem moštvo so igrali Kristiančić, Pavlovič, Ogrin, Mravljani, Müller in Skrljanec. Med najboljših strelcev so se uvrstili: Kristiančić 91, V Serbec 79, Vončina 47, Pavlovič 46, Fugina 40 košev itd.

Fr. rivera : C. zvezda 2:1 (0:1)

Večeraj je bila v Nici nogometna tekma med reprezentanco francoske riviere in Crveno zvezdo iz Beograda, ki je zaradi neučinkovitosti svojih napadalcev zapravila priložnost za zmago. Prvi polčas je pripadal gostom, po odmoru pa so zagospodarili Francozi, ki so diktirali hud tempo. Edini gol je dal Zivanović.

Francija : S. Irska 3:1 (2:1)

Pariz, 11. nov. Na praznik obletnice podpisa plemirja v prvi svetovni vojni je danes nogometna reprezentanca Francije odigrala tretjo tekmo v letosni sezoni. Tokrat je imela za nasprotnika Severno Irsko, ki je prejšnji teden presenetila Škotsko v Glasgowu z neodločenim rezultatom (1:1). Zato je bilo zanimanje Francozov tem večje in je 65.000 gledalcev napočilo na stadion Colombes. Po zmagah nad Nemčijo in Avstrijo so Francozi slavili tretji uspeh: premagali močnega nasprotnika s prepričljivim rezultatom 3:1 (2:1). Francozi so bili bolj uspešni in taktično boljši. V njihovemu napadu je pomorno nastopil Utaki namesto Baratta, vendar je tudi ta igral v drugem polčasu namesto desnega krilca Bonifacije, ki je bil pred odmorom poskodovan. Iri so nastopili z enakim moštvom kakor proti Škotski: le Picot je zamenjal Mc Garryja na levem krilu. Gole so dosegli Utaki v 29. ter Kopa v 35. in 89. minuti za Francoze. Tulijski pa v 42. minuti za Irsko. Francozi izkazujejo v nedeljo v Dublinu proti Svobodni Irski.

Izjava Odreda

V zvezi z objavama v »Slovenskem poročevalcu« in »Ljubljanskem dnevniku« z dne 10. t. m. o zadevi kršenja amaterskih pravil ob prestopu igralca NK Rudar Zvoneta Klancarija v naše društvo je imel upravni odbor SD Odred še isti dan izredno sejo, na kateri je bil sprejet sklep, da se vsa zadeva takoj odstopi amaterskemu sodišču pri Zvezi športov Slovenije z navedbo, kako so dejansko potekali razgovori med članom upravnega odbora SD Odred in zborom Klancarija. Prve izjave v nobenih točkah niso potrdile navedb NK Rudar.

Upravni odbor je nadalje sprejel sklep, da bo izredni občini zbor društva v torek 25. t. m. v Domu sindikatov na Miklošičevih cestih.

Iz pisarne SD Odred

MESEČNA NAROČNINA Slovenskega poročevalca: 140 din

DELEGATKE VI. KONGRESA AFZ

Sporočamo vam, da je za IV. kongres AFZ Slovenije odobren 50% popust na železnici. V ta namen vzemite na odhodni postaji obrazec K-13, kupite celovozno karto do Ljubljane, ki bo veljala za brezplačen povratek. Obrazec K-13 žigosajte v informativni pisarni v Ljubljani.

Kongresna informativna pisarna bo v hotelu »Union« s telefonsko številko 27-07. Tovarišica, ki bo vodila skupino delegatki okraj, naj se ob prihodu takoj zgleda v informativni pisarni, kje bo dobila kongresni material za vse delegatke. — Izvršni odbor AFZ Slovenije.

PODJETJA IN USTANOVE

KI NAMERAVAJO OBJAVITI V NAŠEM LISTU SVOJE CESTITKE IN OGLASE ZA DRŽAVNI PRAZNIK 29. NOVEMBRA, PROSIMO, NAJ POSLJEJO SVOJA NAROČILA CIMPREJ, DA JIH LAHKO CIMEPSE TEHNIČNO IZDELAMO.

UPRAVA SLOVENSKEGA POROČEVALCA

Dnevne vesti

KOLENDAR
Sreda, 12. novembra: Emil, Soča, Cetrtek, 13. novembra: Stanislav, Nevenka

SPOMINSKI DNEVI
12. XI. 1840. — Rojen francoski kitar August Rodin
12. XI. 1943. — I. četa Zahodnokoroškega odreda zasede St. Vid ob Dravi
12. XI. 1944. — V Benečiji je bilo zborovanje aktivistov OF zahodnoprimorskega okrožja

Smrekarjeva razstava se drevi zepre. Ob 18. uri vodstvo. Uredniški odbor »Arhitekta« vabijo vse sodelavce, naročnike in bralce revije na diskusijski večer o reviji »Arhitekta«, ki bo v sredo, 12. novembra ob 20. uri v prostorih Društva arhitektov Slovenije, Erjavčeva ulica 11-1. 6756-n

Plesne vaje v sredo, dne 12. novembra v Kazini. Igra priznani ASK plesni orkester.

PREDAVANJA MLADINSKA LJUDSKA UNIVERZA

V sredo, 12. novembra, bo ob 18.30 v dvorani Doma sindikatov, Miklošičeva cesta predaval tovarški profesor Melina Stane: »O napredku religije. Vabljeno vsi, predvsem pa delavska in srednješolska mladina.

O električnih napravah za daljnjsko merjenje in krmiljenje, bo predaval strokovnjak avstrijske firme Siemens-Schuckert z Dunaja, g. ing. G. Svoboda, danes, 12. t. m. ob 19. v predavalnici rudar. asko-metalurške fakultete TUVS na Aškercovi cesti. K udeležbi vabita Elektrotehniško društvo LR Slovenije in Inštitut za električno energije s sistem v Ljubljani.

Društvo bibliotekarjev Slovenije sporoča, da bo odločeno predavanje tov. Emila Smeska o ljudskem knjižničarstvu v Zahodni Nemčiji ob 20. v Narodni in univerzitetni knjižnici. 6758-n

Društvo ekonomistov Ljubljane obvešča, da bo danes 12. novembra 1952 ob 19.30 v dvorani Trgovinske zbornice Tomšičeva ul. 7. zanimivo predavanje o ekonomski izobrazbi v našem šolstvu. Ki ga bo imel dr. Mihelak Josip. Na predavanje vabimo vse, posebno pa opozarjamo naši profesorske nižnjih, srednjih in visokih šol.

KONCERTI

Jelka Stanič - Krekova in Igor Ozim izvajata Bachov koncert za dve violini in orkester na I. simfoničnem koncertu festivala Slov. filmarstva v petek, dne 14. t. m. ob 20.15 v Unionski dvorani. Dirigent Samo Hubad — Spored: Hayden — Oxfordska simfonija. Bach — Koncert za dve violini in orkester. Krek — Simfonietta. Kozina — Bela Kratina.

Koncert slovenskih zborovskih skladb v soboto, dne 15. t. m. ob 20.15 v Unionski dvorani. Zborovodja Rado Simoniti. Ostali programi so objavljeni na lepaku, objavljali jih pa bomo sproti v rubriki »Koncerti«. Opozorjamo na popust 25 odstotkov za abonente in obiskovalce štirih koncertov — Vstopnice prodajamo v bilharmoni ob 10 do 12 in ob 16 do 18. Max Rostal, znameniti violonist in pedagoški koncerti v četrtek, 13. novembra ob 20.30 v Unionu. Pri klavirju Marijan Lipovšek — Drugi del koncerta obsega Waltonovo senato ter kraške skladbe Prokofjeva, Bloca, Schumanna in Paesinija. Zaradi izredne dožnjine koncerta opozorjamo na točen začetek. 6751-n

GLADALISCE OPERA

Cetrtek, 13. novembra ob 20: Sutermeister: Romeo in Julija — Abramo red 1.
Petek, 14. novembra ob 20: Shaw: Sveta Ivana. Abonma red B. — (Dramska predstava).

Sobota, 15. novembra ob 20: Mozart: Beg iz seraja. Zaključena predstava za delegate Kongresa AFZ. (Galerija in stojšča s prodaji).

Nedelja, 16. novembra ob 20: Verdi: Trubadur Izven.
Abonente reda A in reda B obveščamo, da je bila objavljena repertoarja za delegate Kongresa AFZ. Danes objavljamo repertoar je pravljen, to je za red A »Romeo in Julija« bo v četrtek, za red B »Sveta Ivana« bo v petek.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA
Gledališča pasaja
Sreda, 12. nov ob 20: J. Anouilh: Popotnik brez priljage. Red SRDA
Cetrtek, 13. nov ob 20: C. A. Puget: Srečni dnevi. Zaključena predstava za LMS
Petek, 14. nov ob 17: K. Brenkova: Igra o bogatstvu in zdravljenem kamnu. Izven
Sobota, 15. nov ob 20: M. Bor: Raztrganci. Zaključena predstava ob priliki kongresa AFZ. Uprizoritev SNG na osvojenem ozemlju
Nedelja, 16. nov ob 15: M. Bor: Raztrganci. Izven. Uprizoritev SNG na osvojenem ozemlju
ob 20: D. Gervais: Karolina Reška. Izven

OBVESTILA
Zaradi modernizacije ceste Celje-Ljubljana na sektorju St. Peter v Savinjski dolini—Vranksko se promet preusmeri od 12 nov dalje: 1. Za smer Celje—Ljubljana po cesti: Dobrčarjeva — Polzela — Parizlje—Braslovska — Gomiljsko—Ostrijška vas—Tabor—Pomljič. Sektor ceste Dobrčarjeva vas—Polzela se proglašajo kot enosmerna cesta!
2. Za smer Ljubljana—Celje po cesti: Ponor—Tabor — Ostrijška vas — Gomiljsko — Braslovska — Parizlje—St. Rupert Sektor ceste Parizlje—St. Rupert se proglašajo kot enosmerna cesta!

Voznike motornih vozil opozarjamo na predvideno vožnjo in upoštevanje prometnih znakov. Sekcija Celje.

RAZPIS
Kmetijski raziskovalni in kontrolni zavod Slovenije v Ljubljani razpisuje 3 delovna mesta, in sicer: 2 mesti za živinorejce, 1 mesto za agrokemijaka. Pogoj za sodelovanje: Dokončna fakultetna izobrazba in vsaj 3 leta prakse v proizvodnji. Kandidati naj pošljejo svoje prijave z življenjepisom najkasneje do 25. novembra t. l. na Kmetijski raziskovalni in kontrolni zavod Ljubljana, Hačquetova ulica 2.

Maribor
DEZURNA LEKARNA
Sreda, 12. novembra — Lekarna: »Planinka«. Glavni trg 20.
SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE
Sreda, 12. novembra ob 20: Calderon: »Sodnik Zalamejski« — Red D
Cetrtek, 13. novembra: zaprtje (generalka).

RADIO MARIBOR
Sreda, 12. novembra: ob 16.00 poje komorni zbor Radia Maribor v Ferda Pirca; ob 18.30 poslušajte domača poročila; ob 16.40 zabavna glasba — vmes objave in oglasi; ob 17.00 do 23.00 prenos sporeda Radia Ljubljana.

KINO MARIBOR
Partizan: ameriški film: »Veliki valček«
Udarniki: švicarski film: »Štirje v džipu«
Pobrezje: francoski film: »Povratek v življenje«
Sudenci: ameriški film: »Preplah na cestah.«

MURSKA SOBOTA
Mestni kino: ameriški film: »Chevenne«

Vreme
VREMENSKO POROČILO HIDROMETEOROLOŠKE SLUŽBE
Stanje 11. novembra 1952 ob 7: Področje nizkega zračnega pritiska nad Severno Nemčijo se pogloma pomika proti vzhodu in s svojimi frontalnimi motnjami povzroča predvsem snežne padavine v desni Srednji in Zahodni Evropi. Danes jutraj je bilo v Sloveniji pretežno oblačno vreme, vendar brez bistvenih padavin v nočnem času. Najnižja temperatura je bila —5 stopinj Celzija v Mariboru.

V Ljubljani je znošen dan jutraj ob 7. zračni pritisk 726,3 mm, pritisk rahlo pada, temperatura zraka —0,4° C, minimalna —2,4° C, relativna vlažna 86 odstotkov, nebo popolnoma oblačno, vidljivost 2200 metrov.

Napoved za sredo: Ponoči se nekaj padavin tu in tam sneg. Čez dan lepo vreme z delno oblačnostjo. — Temperatura brez bistvene spremembe.

KINO
Kino »UNION«: ang. film: »Ljubljana je lepa«. Tednik. Predstave ob 18. in 20.
Kino »MOSKVA«: avstrijski film: »Potepuhi«. Tednik. Predstave ob 16, 18 in 20

MEDNARODNI NAMIZNOSTENSKI TURNIR V ZAGREBU Bergman najboljši

Minul ponedeljek je bil v Zagrebu namiznotenski turnir, na katerem so se srečali Bergman, Leach, Dolinar, Vogrinec, Angležnji Diana in Rosalinde Row ter Avstrijski Wertl in Pritzi. V končnem moštvi sta zmagala Anglež, pri ženskah pa Avstrijski. Rezultati:
MOSKI: Leach : Vogrinec 3:1 — (21:18; 17:21; 21:15; 21:7); Bergman : Dolinar 3:1 — (21:11; 21:19; 20:22; 21:15); Bergman : Leach 3:2 (21:21; 21:17; 21:12; 16:21; 21:18); dvojevi: Bergman — Leach : Dolinar : Vogrinec 2:0 (21:19; 21:19); ZENSKI: Leach : Rosalinde Row 3:1; Pritzi : Diana Row 2:1.

Plavalci Jadrana v Nemčiji

V Ludwigsburgu je bilo v ponedeljek pred 1500 gledalci plavalno srečanje med Jadrancem in plavalnim klubom Ludwigsburg, ki je četrti na nemški plavalni lestvici. V vseh točkah spreda so zmagali špitski plavalci. Rezultati:
80 m prosto: Marulič 48,2; 80 m prsno — ženske: Didič 1:13,0; 80 m hrbtno: Bakasun 59,5; 80 m hrbtno — ženske: Majcen 1:05,0; 80 m prsno: Kubar 56,2; 80 m prsno — ženske: Varga 58,3; 3x10 m mešan: Jadranc 1:35,5; 3x10 m mešan — ženske: Jadranc 1:29,5; 4x10 m prosto: Jadranc 1:25,5.
Waterpolo: Jadranc : Ludwigsburg 12:3.

Ocenjevalna vožnja

V počastitev VI. kongresa Zveze Komunistov Jugoslavije je Avtomoto društvo Sava iz Ljubljane izvedlo mnuo nedelje ocenjevalno avtomobilsko vožnjo. Start je bil ob 10 uri pred Narodnim domom, od koder je na 40 km dolgi progi tekmovalo 7 avtomobilistov. Proga, ki jo je bilo treba prevoziti v eni uri, je potekala mimo Polhovca Gradca, Ljubljane, Sv. Joste in Smrečja, cilj pa je bil 6 km pred Podipo. Prvo mesto je zasedel Leban na avtomobilu Olympia pred Miklavčičem (Fiat Topolino) in Lapajnetom (Fiat).

JOHN STEINBECK 36 Negotova bitka

»Toda, ali ga ne bi drugi potem kaznovali?«
»Kdo?« je vprašal Mac.
»Tisti iz legije ali njim podobni. Prišli bi tja in ga pretepli.«
»Mislim, da ga ne bodo. Saj ima pravico imeti ljudi na svoji zemlji. Pripeljal bom zdravnika, ki bo urečil taborišče in skrbel, da bo čisto, tvojemu starem pa bom zastoj obrali sadje.«
Al je zmajal z glavo. »Ne vem.«
»No, saj ga lahko povprašamo,« je rekel Mac. »Gremo se pomenit s tvojim starim.«
»Toda lokal mora biti odprt. Ne morem ga pustiti.«
Jim se je nenadoma spomnil, da je pozabil na jed, in je pričel jesti. Macove priprte oči niso odmaknile pogleda od Alovega obraza niti za trenutke. Sedel je, žvečil in gledal. Al je postal nemiren. »Misliš, da se bojim?« je začel.
»Ničesar ne mislim, dokler se ne prepričam,« je dejal Mac. »Samo radoveden sem, zakaj nekdo ne bi smel zapreti svojega lastnega lokala za kako uro, če se mu to zahoče.«
»No, tisti, ki zgodaj obudejajo, bodo čez eno uro že tu.«
»V eni uri boš že nazaj.«
Al je mencial. »Ne verjamem, da bi bil moj stari za to. Sam mora odločiti.«
»Saj ga še vprašali nismo. Kako pa veš, kaj poroče?« Macov glas je postal hladen, skoraj sovražen.

Al je pobral junjo in začel brisati mizo. Njegove živčne oči so zdaj pa zdaj pogledale Maca. Naposled se je približal in dejal: »Prav. Samo listek bom pripel na vrata. Ne verjamem, da bo stari za to, toda vseeno vaju bom peljal tja.«
Mac se je široko nasmeljal. »Dober fant si. Tega ti ne bomo pozabili. Ko bom kdaj srečal koga s petindvajsetimi centi, ga bom poslal šem, da bo naročil pri tebi zrezek.«
»Za ta denar bo dobil dobro večerjo,« je dejal Al. Snel si je visoko kuharsko kapo, dvignil rokave in ugasnil plin v štedilniku. Mac je pojedel. »Dobro je bilo.«
Jim je metal večerjo vase, da ne bi zamudil.
»Zadaj za hišo imam majhen avtomobil,« je rekel Al. »Mogoče bi bilo najbolje, če bi šla za menoj. Tako se ne bom zapletel v zadevo in vama bom lahko še kdaj koristil.«
Mac je izpraznil skodelico. »Prav imaš, Al. Nikar ne pusti, da bi te videli v »abi družbi.«
»Saj veš, kako mislim.«
»Seveda vem. Pridi, Jim, gremo.«
Al je napisal nekaj na listek in ga pritrldil na notranjo stran vrta, da ga je bilo mogoče brati skoz šipo. Porinil je svoje debele roke v plašč ter Macu in Jimu odprl vrata.
Mac je vžgal Forda in skočil vanj, Jim pa je pustil, da je motor teklen na mestu, dokler ni priropotal s svojim starim Dodgom. Jim je peljal za njim po cesti proti vzhodu čez betonski most, čez reko in dalje v prijazno okolico. Sonce je že zahajalo; žarelo je rdeče in zagrinjala ga je jesenska meglica. Jablane ob cesti so bile sive od prahu. Mac se je na sedežu obrnil in gledal dolgo vrsto jablan, mimo katerih so se peljali. »Nikogar ne vidim, da bi delal,« je zavpil Jimu. »Radoveden sem, ali se je Londonu posrečilo. Zaboji so tam, toda nihče ne dela.« Tlakovana cesta je prehajala v navadno poljsko pot. Ford je kar poskaval in se stresal na raztrzi cesti. Kilometer in pol dalje je oblak prahu, ki ga je dvigal s svojim avtomobilom Al, zaplaval na neko dvorišče. Jim je zavil za njim in se ustavil poleg Dodga. Pred njim se je dvigal visok bel stolp z vodnim rezervoarjem, vrh njega pa je ropotal in se lesketal v soncu mlin na veter; črpalka je močno in zamolklo ropotala. Bil je prijeten kraj. Jablane so rasle prav ob mali beli hišici. Udomačene divje race so capljale po blatu pod rezervoarjem. V kletki poleg velikega hleva sta bila dva angleška ptičarja; vzpenjala sta se po mreži, se pogajjala proti prišleccem in močno lajala. Hišo je obdajala nizka ograja, za katero so rasle velike rdeče geranije; velika viržinska ovjalka je visela čez klop in z nje so padali rdeči listi. Okoli hiše so se sprehajale kokoši, zadovoljno kljuvale po tleh in ogledovale prišlece.

Al je stopil iz avtomobila. »Le poglejte tista dva psa. Najboljša ptičarja v dolini. Moj stari jih ima rajši kot mene.«
»Kje pa je tistih pet akrov, Al?« je vprašal Mac.
»Tam doli za drevesi, ob drugi cesti.«
»Dobro. Poiščimo tvojega očeta. Praviš, da ima rad pse.«
Al se je zasmeljal. »Samo drzni si zavpiti na enega izmed njiju, pa boš videl. Stari te bo požrl.«
Jim si je ogledoval hišo in sveže pobeljeni hlev. »Lepo je tukaj,« je dejal. »Človek bi si skoraj začel, da bi živel tu.«
Al je odmajal z glavo. »Dosti je treba delati, da vzdržuješ gospodarstvo. Moj stari dela od zore do mraka in še ne opravi vsega.«
Mac je vztrajal. »Kje pa je tvoj stari? Poiščimo ga.«
»Glej ga,« je rekel Al. »Tamle prihaja iz sadovnjaka.«

UMRLI
Umrla je naša ljubljena mama JERICA LANGERHOLC rojena GABER v 52. letu starosti. Zaljubljen mož s sinovi in hčerkami ter ostalo sorodstvo. Trnje pri Škofiji Loki, Ljubljana, Prešerje, Johnstown, Chicago, Ljubljana, dne 10. novembra 1952. 6758-4

DVE DIJAKINJI isčeta sobo po možnosti s hrano. — Polzve se: Stegne 4 pri Celovski cesti: številka 204. 15878-9

3-TONSKI AVTO Ford v dobrem stanju z raznimi rezervnimi deli kot motorna gred, blok, ojnice, bat itd. prodamo, eventualno bi zamenjali isti Ford in 3-tonski Bedford z rezervnim motorjem, za Diesel od 3 do 7-tonski. — Mlekarna Podnanos, 15533-3

LES smrekov — jelov, rezan kupeju mizarstvo, Ljubljana, Wolfova ulica 12. 14763-5

GLOBOK VOZICEK, tapetiran — prodam. Stari trg številka 8 — Lednik. 15860-4

SMETI — LISTJE z dvoršča vam odstranimo. Javitil z dopisnico: Simončič Požar 34 — Ljubljana. 15862-2

MIZARJIJI Prodaj (Putzmašino) — festo čistilni stroj. Naslov v ogledniku. 15863-4

OSEBNI AVTO — limuzina v dobrem stanju prodam. Ogled vsak dan od 16 ure dalje na Krakovskem nasipu številka 26 — Ljubljana. 15865-4

Zdrav sem — redim se vedno bolj in bolj, ker h krmi primejšajo mi »Redisol«!

Prodamo TOVORNI AVTOMOBIL
znamke Mercedes Benz 1,5 T, Diesel, v odličnem stanju, kakor tudi originalne rezervne dele za stroj in nove rezervne gume.
DRŽAVNA ZALOŽBA SLOVENIJE, Ljubljana.

MATERIAL S VI. KONGRESA KPJ (ZVEZE KOMUNISTOV JUGOSLAVIJE) izide v knjigi v prvi polovici decembra

Knjigo bo obsegala okrog 350 strani in bo veljala vezana v polplatno

ZA NAROČNIKE SAMO 275 DINARJEV

Knjigo lahko naročite v vsaki knjigarni ali z dopisnico neposredno pri nas do

1. DECEMBRA 1952

Organizacije ZVEZE KOMUNISTOV JUGOSLAVIJE, SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI JUGOSLAVIJE, SINDIKALNE IN DRUGE DRUŽBENE ORGANIZACIJE, PROSVETNE ORGANIZACIJE, DELAVSKA PROSVETNA DRUŠTVA, USTANOVE, SOLE, PODJETJA itd.

pošiljajte zaradi lažjega razpošiljanja kolektivna naročila. Plačate lahko vnaprej ali pa 3 dni po prejemu pošiljke

Pohitite, ker bomo tiskali samo toliko izvodov, kolikor bo naročil

CANKARJEVA ZALOŽBA LJUBLJANA NEBOTIČNIK